

Onsdag den 12. oktober 2016 (D)

1

5. møde

Onsdag den 12. oktober 2016 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid). (Se nedenfor).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om friplejeboliger. (Effektivisering af den almene boligsektors drift, forsøg med varmeregnskaber m.v.). Af udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 05.10.2016).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret. (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.). Af udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 06.10.2016).

1) Til finansministeren af:

Benny Engelbrecht (S)

Er ministeren af den opfattelse, at de beregninger, som blev gengivet i Politiken den 27. september 2016 som Finansministeriets vurdering af Socialdemokratiets forhandlingsoplæg »Stol på Danmark«, var en officiel og korrekt gengivelse af indholdet i »Stol på Danmark«? (Spm. nr. S 58. Medspørger: Nicolai Wammen (S)).

2) Til finansministeren af:

Benny Engelbrecht (S)

Mener ministeren, at det er normal praksis i Finansministeriet, at man i beregninger af andre partiets politik laver direkte forkerte antagelser, som da ministeren i Politiken den 27. september 2016 påstod, at Togfonden DK ikke skulle gennemføres efter den nye aftale om Togfonden DK? (Spm. nr. S 60. Medspørger: Nicolai Wammen (S)).

3) Til transport- og bygningsministeren af:

Troels Ravn (S)

Mener ministeren, at det er rimeligt ud fra en vurdering om trafikikkerhed, at hvis en person med udenlandsk kørekort består den kontrollerende køreprøve til kategori B (almindelig bil), har personen lov til at overføre sit kørekort fra hjemlandet inden for alle de kategorier, personen har kørekort inden for fra hjemlandet, f.eks. kørekort til bus og lastbil? (Spm. nr. S 41).

4) Til social- og indenrigsministeren af:

Yildiz Akdogan (S)

Hvad er ministerens holdning til, at Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK), der i mange år har fungeret som talerør for voldsramte kvinder og deres børn og som bindeled mellem landets mange kvindekrisecentre og relevante ministerier, snart må dreje nøglen om, fordi de igen i år ikke har modtaget tilskud fra Tips- og Lottopuljen til særlige sociale formål, som de ellers har fået gennem de sidste 14 år? (Spm. nr. S 48).

5) Til justitsministeren af:

Carsten Kudsk (DF)

Kan ministeren leve med den viden, der er kommet frem om Fyns politidirektør? (Spm. nr. S 59, skr. begr.).

6) Til justitsministeren af:

Carsten Kudsk (DF)

Giver det anledning til overvejelser for ministeren, at Fyns Politis stabschef, økonomichefen og en projektkoordinator har søgt nye job, at chefpolitiinspektøren stopper og går på pension før planlagt, og at ledere søger væk? (Spm. nr. S 61).

7) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S)

Mener ministeren, at det er vigtigt at beskytte drikkevandet mod stigende nitratindhold? (Spm. nr. S 49, skr. begr. Medspørger: Lea Wermelin (S)).

8) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S)

(Spm. nr. S 51, skr. begr. (omtrykt) Medspørger: Jens Joel (S)).

9) Til miljø- og fødevareministeren af:

Lea Wermelin (S)

Er ministeren enig med Landbrug & Fødevarer i, at fødevare- og landbrugspakken ikke vil føre til en øget udledning af kvælstof, og at der derfor ikke er grund til at være bekymret for grundvandet og danskernes sundhed? (Spm. nr. S 50, skr. begr. Medspørger: Christian Rabjerg Madsen (S)).

10) Til energi-, forsynings- og klimaminister af:

Jens Joel (S)

Hvad er baggrunden for, at regeringen ikke vil sikre realiseringen af projektet Maabjerg Energy Concept, der kan skabe op mod 1.000 arbejdspladser omkring Holstebro, og som har modtaget milliontilskud fra EU? (Spm. nr. S 47).

11) Til sundheds- og ældreminister af:

Flemming Møller Mortensen (S)

Vil regeringen forlænge sin garanti om ingen ny brugerbetaling i sundhedsvæsenet, som lige nu kun løber til næste valg, ind i den næste valgperiode?
(Spm. nr. S 52).

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S)

Mener ministeren, at Australien, Storbritannien, Frankrig, Irland, Ungarn og Norge kompromitterer tobaksindustriens »kommercielle ytringsfrihed« ved at indføre eller allerede have indført neutrale cigaretpakker?

(Spm. nr. S 56).

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Jens Joel (S)

Mener ministeren, at det er foreneligt med regeringens kræftudspil at lade landbruget udlede mere nitrat og derved højne nitratinholdet i grundvandet, når det, jf. Berlingskes artikel den 6. oktober 2016, kan være kræftfremkaldende for borgerne?

(Spm. nr. S 54, skr. begr. Medspørger: Christian Rabjerg Madsen (S)).

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S)

Mener ministeren, at regeringens kontanthjælpsloft giver alle borgere et retfærdigt minimumsbeløb til rådighed, der gør det muligt at opretholde en beskeden levelfod?

(Spm. nr. S 38. Medspørger: Jan Johansen (S)).

15) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen vil medføre, at en lang række familier i Danmark kommer til at stå med et månedligt rådighedsbeløb, som er lavere, end hvad det offentlige vurderer er et minimumsbeløb at leve for, jf. SKATs grænse for gældsinddrivelse?

(Spm. nr. S 39. Medspørger: Jan Johansen (S)).

16) Til beskæftigelsesministeren af:

Lea Wermelin (S)

Mener ministeren, at der kan være særlige udfordringer i forhold til de 152 borgere og deres børn, der pr. 1. oktober 2016 får nedsat deres økonomisk støtte som følge af kontanthjælpsloftet, på Bornholm?

(Spm. nr. S 53).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Erhvervs- og vækstministeren (Troels Lund Poulsen):

Lovforslag nr. L 40 (Forslag til lov om markedsføring).

Martin Henriksen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 9 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af brugerbetaling for tolkeydelser).

Søren Egge Rasmussen (EL) og Kirsten Normann Andersen (SF):

Beslutningsforslag nr. B 10 (Forslag til folketingsbeslutning om at sikre overholdelse af tilbudspligten).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så skal jeg meddele, at der ikke er medspørger på spørgsmål nr. 1 og 2, S 58 og S 60.

Det første spørgsmål er til finansministeren af hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 13:00

Spm. nr. S 58

1) Til finansministeren af:

Benny Engelbrecht (S) (medspørger: **Nicolai Wammen (S)**):

Er ministeren af den opfattelse, at de beregninger, som blev gengivet i Politiken den 27. september 2016 som Finansministeriets vurdering af Socialdemokratiets forhandlingsoplæg »Stol på Danmark«, var en officiel og korrekt gengivelse af indholdet i »Stol på Danmark«?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:01

Benny Engelbrecht (S):

Jeg læser spørgsmålet op: Er ministeren af den opfattelse, at de beregninger, som blev gengivet i Politiken den 27. september 2016 som Finansministeriets vurdering af Socialdemokratiets forhandlingsoplæg »Stol på Danmark«, var en officiel og korrekt gengivelse af indholdet i »Stol på Danmark«?

Kl. 13:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo. Finansministeren.

Kl. 13:01

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Tak. Socialdemokraternes udspil rejser en række spørgsmål om, hvordan initiativer og finansiering hænger sammen i de enkelte år frem mod 2025.

På den baggrund har jeg tilladt mig at lægge nogle antagelser ned over Socialdemokratiets udspil, og mine embedsmænd har herefter udarbejdet en vurdering af centrale elementer i udspillet baseret på netop disse antagelser, og det står jeg selvfølgelig fuldstændig ved. Jeg vil gerne understrege, at det kun har været nødvendigt at lægge disse antagelser ned over udspillet, fordi det ikke fremgår af udspillet »Stol på Danmark«, hvordan de her initiativer i udspillet skal finansieres på den korte bane. Hvis man i stedet for kunne have slået op i udspillet og år for år aflæse såvel initiativer som finansiering, havde det slet ikke være nødvendigt at lægge nogle antagelser ned over, sådan som regeringen jo gør i vores eget oplæg »DK2025 – Et stærkere Danmark«.

Men nu er det altså sådan, at Socialdemokratiet kun lægger frem, hvad de vil i 2025, altså i året 2025. Derfor er vi selvfølgelig nødt til at gøre os nogle antagelser for årene inden 2025 for at danne os et billede af, om udspillet hænger sammen, f.eks. i 2020. En sådan servicering af finansministeren ligger fuldt ud inden for rammerne af, hvad et ministerium betjener en minister med. Jeg skal være ærlig og

indrømme, at vi heller ikke altid selv har kunnet lide besvarelsenerne fra ministeriet, og til tider har vi også været uenige i de antagelser, der er blevet lagt til grund, men jeg hører til dem, der synes, at det er en vigtig del af den demokratiske debat, at det ikke kun er regeringens, men også oppositionens forslag, der bliver gået efter i sømme-

Derfor er jeg tilhænger af, at man kan udarbejde den slags beregninger, også når det kræver, at man opstiller nogle bestemte forudsætninger, og hvis Socialdemokratiet er uenige i det synspunkt, synes jeg, at de skal sige det klart.

Kl. 13:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til finansministeren. Værsgo til hr. Benny Engelbrecht som spørger.

Kl. 13:03

Benny Engelbrecht (S):

Man kan først og fremmest undre sig over, at regeringen finder anledning til at indkalde til forhandlinger om dansk økonomi frem til 2025 og derefter begynder at gå op i at kigge på andre årstal, altså f.eks. 2020. I princippet kunne ministeren jo have valgt at lave et nedslagspunkt i 2018 eller 2022 for den sags skyld, og man kunne eksempelvis også have anvendt antagelser, som var korrekte. Man må vel konstatere, og det går jeg ud fra at ministeren kan bekræfte, at når der eksempelvis er anvendt nogle forudsætninger om Togfonden DK, er det antagelser, som ikke bygger på de tilgængelige oplysninger, der f.eks. allerede forefindes i Finansministeriet.

Jeg vil også gerne bede ministeren om at bekræfte, at det er sådan, at Finansministeriet også har kigget på Socialdemokratiets forhandlingsoplæg »Stol på Danmark« i 2025-perspektivet, og at man der finder, at der er balance – jeg gentager: balance – i tingene i 2025. Altså med andre ord: Det, som regeringen gerne vil forhandle med Socialdemokratiet og – må man antage – andre partier her i Folketinget om, er, at der faktisk er balance i forhold til det, som er vores forhandlingsudspil.

Ud over det skal jeg sådan set bare bede ministeren om – nu, vi er i gang – lige at forklare, om det er sådan, at der findes et officielt notat udarbejdet af Finansministeriet på Finansministeriets officielle brevpapir om den beregning med de forudsætninger, som ministeren har fundet betimeligt at regne på. Findes der et sådant notat? Vi har spurgt om det i Finansudvalget, og vi har bedt om at få det sendt over, og det er ikke kommet frem endnu. Så det må vel være meget betimeligt at spørge: Er det, fordi der simpelt hen ikke findes et sådan officielt notat?

Kl. 13:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:05

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Med Socialdemokratiets gentagne spørgsmål om proces forsøger man jo at komme uden om den kendsgerning, at vi stadig mangler svar på, hvordan Socialdemokratiets prioriteringer finansieres på den kortere bane. Udspillet »Stol på Danmark« mangler svar på centrale dele af de udfordringer, dansk økonomi står over for. Hvis Socialdemokratiet virkelig ønsker en realvækst i det offentlige forbrug på 0,6 pct. årligt frem mod 2020, er der altså kun omkring 1 mia. kr. tilbage til alle andre politiske prioriteringer og de bundne opgaver, vi skal løse i fællesskab, og det er jo slet ikke nok.

Socialdemokratiet skylder svar på en lang række spørgsmål. Lad mig bare nævne fem eksempler: Hvordan ønsker Socialdemokratiet at finansiere et nyt PSO-system? Hvordan vil Socialdemokratiet løse den investeringsudfordring på 5 mia. kr. frem mod 2020, som blev

skabt, da de selv sad i regering? Hvordan vil Socialdemokratiet finansiere overgangen til det nye ejendomsvurderingssystem på den kortere bane og det samme om pensionssystemet og det samme om forbrugsvæksten? Der mangler centrale svar.

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:07

Benny Engelbrecht (S):

Jeg starter med at stille et oplæst spørgsmål, som finansministeren vælger ikke at svare på i sit forberedte svar. Så stiller jeg en række spørgsmål i de 2 minutter, jeg har til rådighed. Ingen af de spørgsmål svarer finansministeren på, men læser op af et forberedt stykke papir. Jeg føler ærlig talt, at finansministeren holder os en lille smule for nar.

Så lad os bare nøjes med det ene spørgsmål: Findes der eller findes der ikke et officielt notat i Finansministeriet, som ligger til grund for de udtalelser, som blev givet til Politiken?

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 13:07

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jamen hør nu her, hr. Engelbrecht: Altså, jeg synes jo, at det er helt rimeligt at antage, at Socialdemokratiets prioriteringer skal finansieres af råderummet nu, hvor hr. Engelbrecht og Socialdemokratiet ikke selv lægger præmisserne frem eller anviser en konkret finansiering. Man kan jo ikke bare fremlægge en plan og så sige, at den finansierer det hele, når alle kan se, at der er en hel række uafklarede spørgsmål. Derfor har vi jo været nødt til at lægge nogle antagelser ind i det her regnestykke, og hvis Socialdemokratiet er uenig i de antagelser, vi har lagt ind, og som vi har redegjort for, så fortæl, hvordan det hænger sammen. Fortæl, hvordan det finansieres. Det er jo sådan set bare det, vi beder om.

Socialdemokratiet fremlægger en række ønsker og kommer med en bemærkning om, at det hele er finansieret af råderummet, men enhver idiot kan se, at det ikke hænger sammen.

Kl. 13:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:08

Benny Engelbrecht (S):

Jeg stillede lige før igen et spørgsmål, og finansministeren læser igen op af et forberedt svar i stedet for at forholde sig til det, jeg spørger om. Nu spørger jeg en gang til:

Er der udarbejdet et officielt notat i Finansministeriet på baggrund af de antagelser, som finansministeren selv har opfundet? Er der et sådant notat skrevet på Finansministeriets brevpapir, som kan udleveres til Folketinget – ja eller nej?

Kl. 13:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:09

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det kan godt være, hr. Benny Engelbrecht, at vi kan snakke frem og tilbage, men det er jo helt almindelig praksis, at en minister spørger sit ministerium: Er det her realistisk politik? Så svarer ministeriet: Vi kan slet ikke se, at Socialdemokratiet har lagt nogle antagelser ind i

det her regnestykke. De har 40 mia. kr., og de skriver, at selvfølgelig passer det regnestykke. Det er jo logik, ellers ville man forsynde sig helt voldsomt. Men spørgsmålet er: Er det realistisk? Er pengene der? Er pengene der i 2017, i 2018, i 2019, i 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025? Der har Benny Engelbrecht valgt at sige: Vi interesserer os kun for 2025.

Altså, undskyld mig, det må simpelt hen være naturligt, at man laver det regnestykke, og det er jo det regnestykke, der har været omtalt i Politiken.

Kl. 13:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er spørgsmålet afsluttet.

Der er et spørgsmål nr. 2 til finansministeren af hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:10

Spm. nr. S 60

2) Til finansministeren af:

Benny Engelbrecht (S) (medspørger: **Nicolai Wammen** (S)):

Mener ministeren, at det er normal praksis i Finansministeriet, at man i beregninger af andre partiers politik laver direkte forkerte antagelser, som da ministeren i Politiken den 27. september 2016 påstod, at Togfonden DK ikke skulle gennemføres efter den nye aftale om Togfonden DK?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:10

Benny Engelbrecht (S):

Jeg læser spørgsmålet op: Mener ministeren, at det er normal praksis i Finansministeriet, at man i beregninger af andre partiers politik laver direkte forkerte antagelser, som da ministeren i Politiken den 27. september 2016 påstod, at Togfonden DK ikke skulle gennemføres efter den nye aftale om Togfonden DK?

Kl. 13:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:10

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Når jeg bruger et manuskript, er det jo et bevis på, at vi tager tingene alvorligt og virkelig er meget omhyggelige, og at når vi fremlægger noget, er det ikke bare noget, vi slynger ud. Så derfor vil jeg tillade mig igen at forfølge sporet.

Socialdemokratiets udspil rejser en række spørgsmål om, hvordan initiativer og finansiering hænger sammen i de enkelte år frem mod 2025. Det gælder bl.a. profilen for gennemførelsen af alle togfundsprojekterne. Det fremgår af »Stol på Danmark« – det er Socialdemokratiets oplæg – at alle projekterne skal gennemføres. Der er ikke henvist til nogen aftale eller nogen særlig indfasning af togfundsprojekterne, og det er derfor lagt til grund, at togfundsprojekterne gennemføres som oprindelig forudsat. Hvis det antages, at projekterne gennemføres med den oprindelig forudsatte afløbsprofil, indebærer det merudgifter på 2 mia. kr. i 2020 i forhold til indbudgætning af Togfonden DK. Denne merudgift vil skulle finansieres inden for det eksisterende råderum.

Jeg noterer mig selvfølgelig, at der er blevet henvist til en politisk aftale om Togfonden DK af 30. juni 2016, og jeg antager, at der henvises til dokumentet »Konklusioner fra møde i forligskredsen bag Togfonden DK« af 30. juni 2016. Hvis det lægges til grund, at de såkaldte fase 1-togfundsprojekter gennemføres, vil det indebære en merudgift på 300 mio. kr. i 2020 i forhold til regeringens finanslovs-

forslag. Aftalen indeholder imidlertid kun konkret prioritering af en del af togfundsprojekterne svarende til de her 13,5 mia. kr., og det fremgår så af aftalen, at man skal mødes igen i 2019 for at drøfte udformningen.

Det er sådan set det centrale, hr. Benny Engelbrecht, at uanset hvilke antagelser man lægger til grund om afløbsprofilen, koster det jo i alt 27 mia. kr. at gennemføre alle togfundsprojekterne. Og det er bemærkelsesværdigt, at Socialdemokratiets plan slet ikke adresserer, hvordan den kæmperegning skal håndteres.

Kl. 13:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Spørgeren, hr. Benny Engelbrecht. Værsgo.

Kl. 13:12

Benny Engelbrecht (S):

Tak for svaret, eller hvad vi nu skal kalde det. Jeg noterer mig selvfølgelig, at finansministeren indledningsvis improviserede over sit manuskript for at forklare, hvorfor han anvender manuskript til at svare. Tak for det.

Jeg bliver så også nødt til at gøre klart opmærksom på, at når finansministeren i det foregående spørgsmål ikke ønskede at forholde sig til, hvorvidt der er et officielt notat i Finansministeriet, så antager jeg og kan kun antage, at det skyldes, at der ikke findes et sådant officielt notat, men at det eneste, der er udarbejdet, er en enkelt powerpointside, som er sendt til dagbladet Politikens journalist. Det eneste finansministerielle svar, der findes på skrift på nuværende tidspunkt, er derfor ministerens eget svar på spørgsmål nr. 559, hvoraf det fremgår, at baseret på de oplyste forudsætninger indgår der i 2025-finansieringen 40,5 mia. kr., mens der tilsvarende foreslås prioriteringer for 40,5 mia. kr. Virkningen på den strukturelle saldo i 2025 er således neutral.

Det er altså det svar, der er givet af Finansministeriet og finansministeren selv i forhold til »Stol på Danmark«. Det er bare for at slå det fast en gang for alle.

Så vil jeg gå over til Togfonden DK. Når ministeren har den antagelse, at man er nødt til at opfinde et så højt tal som overhovedet muligt, og dermed ser bort fra den udmøntningsplan, som et bredt flertal af partier i Folketinget er blevet enige om, kan ministeren så bekræfte, at det direkte strider imod det svar, som ministeren selv har afgivet i forbindelse med finansloven på spørgsmål nr. 3? Den præcise udmøntningsprofil har flertallet bag Togfonden DK i øvrigt i sinde at stille et eventuelt ændringsforslag til, hvis ikke regeringen i finansloven imødekommer de ønsker, der er fra et flertal i Folketinget.

Kl. 13:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren. Værsgo.

Kl. 13:15

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil bare sige, hr. Benny Engelbrecht, at når vi lægger nogle antagelser til grund, er det jo, fordi Socialdemokratiet ikke selv i deres plan redegør for, hvad det er for nogle antagelser, der skal være. Man kunne jo f.eks. have skrevet, at der er en aftale af en eller anden dato, som nogle har indgået, om den der togfond. Hvorfor skriver man ikke det i oplægget?

For så at vende tilbage til første omgang vil jeg sige, at jeg har kigget lidt i, hvordan den socialdemokratiske regering og finansminister Bjarne Corydon besvarede spørgsmål om andre partiers beregninger. Jeg kan forstå, at hr. Benny Engelbrecht er af den faste overbevisning, at der ikke blev lagt nogen antagelser ind. Men jeg vil i næste omgang redegøre for over for hr. Benny Engelbrecht, at de

metoder, som den tidligere regering anvendte, er nøjagtig de samme metoder, som den her regering anvender.

Kl. 13:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgeren. Værsgo.

Kl. 13:16

Benny Engelbrecht (S):

I modsætning til den nuværende minister kunne den tidligere finansminister i hvert fald finde ud af at oversende officielle svar, officielle notater, hvoraf det fremgik, hvordan man var nået frem til de konklusioner. Det, jeg må antage, er, at det eneste, der ligger til grund for artiklen og ministerens udtalelser til dagbladet Politiken, er en tilfældig powerpointpræsentation, som ikke er udstyret med et officielt bagvedliggende notat, for ellers havde ministeren jo sagt, at et sådant notat fandtes, og at et sådant notat kunne oversendes til Finansudvalget. Vi kan ikke antage andet end det.

Kl. 13:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren. Værsgo.

Kl. 13:16

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil forfølge det tidligere spor, fordi Socialdemokratiet antyder, at vi bare finder på at lægge nogle antagelser ind. Hvis vi nu tager den tidligere finansminister Bjarne Corydons besvarelse af spørgsmål nr. 317 fra 2015, ser vi, at der er lagt en del antagelser ind i det dokument.

»Hvis det forudsættes, ...«, skriver man; og »Det bemærkes, at sammensætningen ...«; videre »Endvidere kendes fordelingen af offentlige udgifter til varekøb ... ikke, ligesom der kan være demografiske forskydninger, ...«. Og derfor antager man.

Man kan tage et spørgsmål til samme minister om et finanslovsudspil, hvor der skrives, at det bemærkes, at sammenhængen mellem dit og dat ...

Der lægges antagelser ind, for når partierne ikke angiver, hvilke forudsætninger deres forslag bygger på, er man nødt til at lægge en antagelse ind. Det redegør vi åbent for, og derfor er det op til hr. Benny Engelbrecht at sige, at de antagelser, man har lagt ind, er forkerte, og så komme med de antagelser, Socialdemokratiet har lagt ind, hvis de har lagt nogen ind.

Kl. 13:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ja tak. Spørgeren, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:17

Benny Engelbrecht (S):

Socialdemokratiets antagelse er, at regeringen har en interesse i at forhandle om 2025-planen, altså dansk økonomi frem til 2025. Vi har fremlagt et forslag til, hvordan vi kan forhandle ud fra det. Vi har selv bedt om – ikke fået andre til, men selv bedt om – at få ministeriet til at regne på det udspil i spørgsmål nr. 559, som ministeren selv har svaret på, i øvrigt først efter at ministeren med sine egne beregninger til Politiken på bagsiden af en bærepose havde forsøgt at tale vores udspil ned. Og i den beregning, som Finansministeriet har lavet med forskellige antagelser, er der balance i vores udspil. Anderledes er det jo ikke, hr. finansminister.

Kl. 13:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, ministeren.

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Alle kan jo lave et regnestykke og sige: Vi har 40½ mia. kr., og vi vil gerne bruge dem på de her udgifter i 2025 – i 2025, om 8 år! Så er spørgsmålet, da man jo vil have en vækst i det offentlige forbrug på 0,6 pct., og da man vil løse en række andre opgaver, hvor det så er, pengene er i 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024. Hvor er pengene henne? Det må da være et naturligt spørgsmål, Socialdemokratiet kan svare på, altså hvordan det så ser ud i 2020. Det vil vi gerne vide.

Hvis hr. Benny Engelbrecht vil tale om 2019, jamen så lad os tale om 2019. Men der er jo en total mangel på dokumentation for, hvad det er, socialdemokraterne vil, ud over at socialdemokraterne vil alt det gode, men der skal være nogle penge til at gøre alt det gode med før 2025.

Kl. 13:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, så er spørgsmålet afsluttet.

Næste spørgsmål er til transport- og bygningsministeren af Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Kl. 13:19

Spm. nr. S 41

3) Til transport- og bygningsministeren af:

Troels Ravn (S):

Mener ministeren, at det er rimeligt ud fra en vurdering om trafikssikkerhed, at hvis en person med udenlandsk kørekort består den kontrollerende køreprøve til kategori B (almindelig bil), har personen lov til at overføre sit kørekort fra hjemlandet inden for alle de kategorier, personen har kørekort inden for fra hjemlandet, f.eks. kørekort til bus og lastbil?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:19

Troels Ravn (S):

Tak. Jeg læser spørgsmålet op: Mener ministeren, at det er rimeligt ud fra en vurdering om trafikssikkerhed, at hvis en person med udenlandsk kørekort består den kontrollerende køreprøve til kategori B (almindelig bil), har personen lov til at overføre sit kørekort fra hjemlandet inden for alle de kategorier, personen har kørekort inden for fra hjemlandet, f.eks. kørekort til bus og lastbil?

Kl. 13:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:20

Transport- og bygningsministeren (Hans Christian Schmidt):

Tak for spørgsmålet. Jeg mener ikke, at spørgsmålet er formuleret ud fra en korrekt præmis. Det er sådan, at hvis en person med udenlandsk kørekort – altså en, som ikke er undtaget – skal bruge kørekortet erhvervsmæssigt i Danmark, f.eks. til at køre lastbil eller bus, skal man ud over den kontrollerende køreprøve også bestå en EU-kvalifikationsuddannelse, og i uddannelsen undervises bl.a. i færdselshjælp, førstehjælp og kørsel med tunge køretøjer. Så det er altså ikke tilstrækkeligt at bestå en kontrollerende køreprøve, hvis man f.eks. vil køre bus og lastbil erhvervsmæssigt. Det skal man lige huske, altså at der skal mere til.

Det er korrekt, at en bestået kontrollerende køreprøve til kategori B, altså den almindelige bil, medfører, at man får ombyttet sit kørekort til samtlige kategorier, som man tidligere har erhvervet førerret til. Det gælder ved ombytning af udenlandske kørekort, men også i

langt de fleste tilfælde ved generhvervelse af førerretten, altså i Danmark. Der er således tale om et almindeligt princip i kørekortbekendtgørelsen.

Kl. 13:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Troels Ravn.

Kl. 13:21

Troels Ravn (S):

Hvad angår ombytning af kørekort, er jeg helt enig i, at det skal kunne gøres så smidigt som muligt og fuldt ud konkurrencedygtigt med vore nabolande. Men det her handler altså om trafiksikkerhed, om, at vi som borgere kan være sikre på, at udlændinges ombytning af kørekort til danske forhold ikke udfordrer vores høje krav til trafiksikkerheden. Kørelærernes forening siger også, at det er et velkendt problem, at udlændinge kommer til Danmark med et kørekort, uden at de har de fornødne kvalifikationer til at færdes i trafikken her i landet, og at det er en problemstilling, der er velkendt og har eksisteret i mange år.

Det er også sådan, at når man tager kørekort i Danmark, er det en del af pensum, at man skal se på andre trafikanters adfærd, og det er et afsnit, som kørelærere vurderer er vigtigt. Men lige netop det pensum mangler man som obligatorisk undervisningsdel, når man kommer som borger fra udlandet og ombytter sit kørekort. Så selv om ministeren i sit svar anfægter præmissen for spørgsmålet og siger, den er forkert, så er det stadig væk sådan, at der er obligatoriske trin i det at erhverve sig kørekort, som en udlænding ikke skal igennem.

Stadig væk er det sådan, at hvis man som udlænding kommer hertil og ombytter sit kørekort, kan man ved at bestå den almindelige del, altså B-delen til personbiler, pr. automatik også overføre det til lastbil og bus. Det giver altså efter min mening udfordringer i forhold til vores trafiksikkerhed.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:23

Transport- og bygningsministeren (Hans Christian Schmidt):

Det anerkender jeg, men jeg finder bare ingen belæg i Færdselsstyrelsen for, at man skulle lave det om.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:23

Troels Ravn (S):

Men så vil jeg bede ministeren overveje, om ikke de oplysninger, jeg er kommet med i dag, giver anledning til at revurdere nuværende praksis, regler og lovgivning. Altså, vi må have tillid til, at ministeren sørger for, at de ombytningsregler, vi har, sikrer et højt færdselsniveau.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:23

Transport- og bygningsministeren (Hans Christian Schmidt):

Nu vil jeg sige, at som spørgeren selv er inde på, er det jo ikke en ny foreteelse. Den regel er her nu, og den var der, da spørgerens eget parti var i regering osv. Så det er jo ikke noget med, at nu er ministeren gået ind og har sagt: Nu må I lige prøve at lave nogle nye regler. Det er sådan set bare sådan, som reglerne har været hele tiden.

Jeg har set et sted, at man har sagt, at man syntes, at jeg skulle forholde mig til, om det ikke er et problem, at en borger fra et ikke-europæisk land, herunder Syrien, kan køre lastbil i Danmark, uden at vedkommende har bestået en køreprøve til lastbil i Danmark. Der skal man altså bare huske på, at for at få kørekort til lastbil og bus, så det kan anvendes erhvervsmæssigt, så skal vedkommende også bestå EU-kvalifikationsuddannelsen. Og hvad går den ud på? Ja, her underviser man bl.a. i færdselssikkerhed – altså det, spørgeren efterlyser – i førstehjælp og i kørsel med tunge køretøjer.

Kl. 13:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:24

Troels Ravn (S):

Jamen det er fuldt ud korrekt, at det her ikke er noget nyt. Det er også det, der bliver sagt fra kørelærernes forening, altså at det her er gammelt. Jeg mener bare, at vi som ansvarlige politikere jo må tage nye oplysninger ad notam.

Det bliver vurderet som værende et trafiksikkerhedsmæssigt problem, at vi accepterer ombytning af et kørekort fra andre lande, hvor der slet ikke er køreskoler eller køreprøver svarende til danske forhold; at der er en færdselslov, der tydeligvis er helt anderledes; og så netop det her med, at man ved at erhverve et kørekort B i Danmark, altså til almindelig bil, så pr. automatik, uanset hvor man kommer fra, kan overføre det til både bus og lastbil. (*Formanden* (Pia Kjærsgaard): Tak!) Det giver os nogle nye oplysninger, hvor ministeren må være parat til at revurdere den nuværende praksis.

Kl. 13:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:25

Transport- og bygningsministeren (Hans Christian Schmidt):

Jo, men jeg tror bare, at når man skal ind at vurdere sådan noget, er det bedst at lade eksperterne gøre det. Altså, jeg har i hvert fald ingen viden, som gør, at jeg vil rådgive nogen om det. Men jeg noterer mig, at det efter Færdselsskontorets opfattelse er værd at understrege, at de kontrollerende køreprøver i forbindelse med ombytning af udenlandsk kørekort aflægges på samme vilkår som en køreprøve efter endt køreuddannelse. Der er således ikke tale om en nedskalering udgave af køreprøven. Det er den, som er den normale.

Jeg vil gerne tage en drøftelse med spørgeren, men jeg kan bare ikke love noget i dag, for jeg får i hvert fald ingen vejledning fra Færdselsstyrelsen om, at man skal gå ind og kigge på det.

Kl. 13:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til social- og indenrigsministeren af fru Yildiz Akdogan, Socialdemokratiet.

Kl. 13:26

Spm. nr. S 48

4) Til social- og indenrigsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Hvad er ministerens holdning til, at Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK), der i mange år har fungeret som talerør for voldsramte kvinder og deres børn og som bindeled mellem landets mange kvindekrisecentre og relevante ministerier, snart må dreje nøglen om, fordi de igen i år ikke har modtaget tilskud fra Tips- og Lottopuljen til særlige sociale formål, som de ellers har fået gennem de sidste 14 år?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:26

Yildiz Akdogan (S):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Hvad er ministerens holdning til, at Landsorganisationen af kvindekrisecentre, der i mange år har fungeret som talerør for voldsramte kvinder og deres børn og som bindeled mellem landets mange kvindekrisecentre og relevante ministerier, snart må dreje nøglen om, fordi de igen i år ikke har modtaget tilskud fra Tips- og Lottopuljen til særlige sociale formål, som de ellers har fået gennem de sidste 14 år?

Kl. 13:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 13:27

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Tak for spørgsmålet. Lad mig starte med at gøre det klart, at det er min holdning, at Landsorganisationen af kvindekrisecentre, LOKK, gør en stor indsats for at hjælpe voldsramte kvinder og deres børn, og det gør de bl.a. som sparringspartner for politikere og for ministerier. Det gør de gennem de mange projekter, som organisationen er med til at udføre, og også gennem deres arbejde med at synliggøre krisecentrenes arbejde for netop at hjælpe de kvinder og børn, som lever med vold i nære relationer. Og den indsats fortjener anerkendelse.

Samtidig er det også vigtigt ved det her spørgsmål at slå fuldstændig fast, at udmøntningen af puljemidler sker og skal ske, uden at der er indblanding fra politisk side. På Social- og Indenrigsministeriets område er det tilskudsforvaltningen i Socialstyrelsen, som står for udmøntningen af ministeriets puljer, og det er dem, der vurderer ansøgningerne ud fra de tildelingskriterier, som vi fra politisk side har opstillet for de pågældende puljer. Og det her armslængdeprincip for tildeling af puljemidler er det altså afgørende vigtigt at vi fastholder. Så derfor kommer jeg ikke til under det her spørgsmål at gå ind i en diskussion om, hvorvidt jeg er enig eller uenig i tildelingen af midler fra SærligSoc-puljen, som LOKK tidligere har modtaget støtte fra.

Kl. 13:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:29

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det, formand, og tak for ministerens svar. Jeg har forståelse for, at ministeren gerne vil fastholde armslængdeprincippet – det vil vi alle sammen – men nu er det sådan, at vi har en ret alvorlig situation. Det her handler om ca. 33.000 kvinder, der årligt udsættes for partnervold. 2.000 kvinder kommer hvert år på et krisecenter. Og her har vi et sekretariat, der er bindeled mellem krisecentrene, kommunerne og staten og formidler den nødvendige koordinering og hjælp, og som både gavner krisecentrene og ikke mindst kommunerne, men faktisk også dem, det handler om, nemlig kvinderne – de udsatte, sårbare kvinder og deres børn.

Nu er det sådan, at 41 kvindekrisecentre er medlem af LOKK, og LOKK er landsdækkende og tilbyder jo de her telefonsamtaler, personlig rådgivning og konfliktmægling til unge med minoritetsbaggrund, der er udsat for æresrelateret vold. Og når sekretariatet lukker, har det en særlig konsekvens for alle de her parter, jeg nævnte i min indledning. Det er lidt tankevækkende, at de har været ude med bl.a. en pressemeddelelse og sige: Hvis vi ikke fortsætter, hvis sekretariatet lukker, har det en konsekvens. Det har en konsekvens for

samarbejdet mellem stat, kommuner og krisecentre, og det har også en konsekvens for kvinder og børn.

Så jeg vil egentlig gerne høre: Når konsekvenserne er så tydelige og det direkte har indflydelse på nogle af de mest udsatte, sårbare mennesker – altså voldsramte kvinder og deres børn; og vi snakker om, at ca. 2.000 kvinder hvert år kommer på et krisecenter, og at 33.000 kvinder er berørt af partnervold – synes ministeren så ikke, at det er rimeligt at forholde sig til, at et vigtigt sekretariat er lukningstruet, og at det har konsekvenser for nogle af de mest udsatte grupper i det her samfund, nemlig voldsramte kvinder og deres børn?

Kl. 13:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:31

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Jamen som jeg sagde i min første besvarelse af fru Yildiz Akdogans spørgsmål, er LOKK en værdifuld sparringspartner. Og det er de i forhold til at tilrettelægge den bedst mulige indsats for mennesker, som lever med vold i nære relationer. Den sparring håber jeg sådan set kan fortsætte fremadrettet.

Men lad mig gøre det helt klart: Jeg kommer ikke til at stå her en onsdag eftermiddag over for fru Yildiz Akdogan og forhandle om LOKK's fremtid, for den forhandling foregår altså et andet sted end lige i spørgetiden. Vi har i dag haft sættemøde i forbindelse med årets forhandling om satspuljemidlerne, og det er i satspuljekredsen, jeg vil være indstillet på at lytte til alle de emner, som partierne måtte ønske at drøfte, og det gælder selvfølgelig også emner, som Socialdemokratiet ønsker at drøfte.

Kl. 13:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Spørgeren.

Kl. 13:32

Yildiz Akdogan (S):

Men ministeren må da som socialminister have en holdning til, at et vigtigt, vigtigt organ, som LOKK er, har eksisteret i 30 år og været et vigtigt talerør for nogle af de mest udsatte mennesker, nemlig voldsramte kvinder og deres børn, og at de løser en vigtig opgave, formidler viden og information, koordinerer viden mellem de forskellige krisecentre. Der er bl.a. mulighed for at give de her krisecentre et overblik over situationen. Hvis der ikke er ledige pladser på et krisecenter, kan man henvise den voldsramte kvinde til et andet krisecenter. Den mulighed forsvinder, og det haster, så jeg vil gerne høre ministeren: Bekymrer det slet ikke ministeren, at vi har et meget presserende problem her og nu?

Kl. 13:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:32

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Jeg synes sådan set, at jeg i begge besvarelser – nu også her i tredje runde – faktisk gør meget, meget tydeligt opmærksom på, at jeg anerkender, at LOKK er en værdifuld sparringspartner i forhold til netop at tilrettelægge den bedst mulige indsats for mennesker, som lever i vold i nære relationer. Men jeg kommer altså ikke til at stå her en til en og forhandle med fru Yildiz Akdogan om, hvordan man fremadrettet skal prioritere midler i satspuljen. Det er noget, der foregår ved et forhandlingsbord i satspuljekredsen, og jeg har da en forventning om, at fru Yildiz Akdogan vil sørge for, at de øvrige forhandlere også har de her ønsker med til forhandlingsbordet.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 13:33

Yildiz Akdogan (S):

Tak, formand. Jeg ønsker sådan set heller ikke, at ministeren skal forhandle en til en med mig personligt. Jeg vil bare gerne have, at ministeren lytter til en meget vigtig organisation, som løfter en enormt vigtig opgave, nemlig at sørge for, at de over 2.000 kvinder, der er på de her krisecentre, får det løft og den støtte og den hjælp, de gerne skulle have. Derfor er det også vigtigt for mig at sige, at det her ikke handler om en forhandling, men om, hvad det er for et signal, ministeren vil sende til de her krisecentre, til de her voldsramte kvinder.

Er ministeren fuldstændig sådan ignorant, over for hvad der skal gøres? Altså, man kan da ikke til den voldsramte kvinde på et krisecenter eller til LOKK, som gør et kæmpestort arbejde, sige: Ved I hvad, vent lige, til vi har en forhandling, og så må vi se, om der kommer noget eller ej. Jeg har brug for, at ministeren handler og kommer med nogle tiltag her og nu.

Kl. 13:33

Kl. 13:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren.

Kl. 13:34

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Der er meget, man kan blive kaldt som minister, men ligefrem at blive beskyldt for at være ignorant, når jeg nu i tre omgange sådan set har anerkendt, hvad for en rolle LOKK spiller, synes jeg måske er lige en tand over stregen.

Det er landets kvindekrisecentre, altså de mange centre rundt omkring, som sådan set er kernen i hele indsatsen for at hjælpe voldsramte kvinder og børn. Og det er vigtigt at huske på, at den indsats selvfølgelig fortsætter, uanset hvad LOKK's fremtid måtte være, uanset hvad et resultat af en satspuljeforhandling måtte være, for landets kvindekrisecentre skal fortsat give støtte og omsorg til de voldsramte kvinder og voldsramte børn. Der bliver jo overhovedet ikke ændret på det. Så derfor er det vigtigt at slå fast, at der stadig væk i forhold til kvindekrisecentrene vil være kvalitetskrav, der vil være koordinering osv., og så må forhandlinger vise, hvad man gør videre frem.

Kl. 13:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ja tak. Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af hr. Carsten Kudsk, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:35

Spm. nr. S 59

5) Til justitsministeren af:

Carsten Kudsk (DF):

Kan ministeren leve med den viden, der er kommet frem om Fyns politidirektør?

Skriftlig begrundelse

Det har vist sig, at Fyns politidirektør ikke anerkender det ledelsesgrundlag, som er indført af rigspolitichefen og rigsadvokaten. Hun leder med frygt og har kortsluttet mange ellers fornuftige beslutningsgange – direkte ledelse i maskinrummet, hvilket ødelægger muligheden for at gøre tingene rigtigt. Chefpolitidirektør-, politiin-

spektør- og vicepolitiinspektørlagene er reelt sat ud af kraft. Utålmodighed i ledelsesstil kan være fatalt i forhold til retssikkerhed. Lederforeningen via Politiforbundets Hovedbestyrelse støtter de ansatte. Det er også kommet frem, at politidirektøren udviser en manglende anerkendende tilgang til de ansatte med hensyn til politiets faglighed. Hun har en idé om, at alt kan løses med vikarer, og nedgør lokalpolitiet og nærhed. Hun udviser meget uheldig kommunikation både internt og eksternt. Kommunikationen tyder på, at politidirektøren ikke i fornødent omfang kender til politiets organisation, altså til, med hvad og hvordan de ansatte arbejder. Politidirektøren har desuden til stadighed dialog med borgere, både i aviser og på sociale medier, hvilket ikke burde være en opgave på hendes niveau. Sprogbrugen på disse svar/indlæg har til hensigt at forherlige politidirektørens egne beslutninger – f.eks. påstande om, at der nu kommer mere professionelt beredskab ud på Fyn, hvilket jo ikke passer. Det er netop de samme kollegaer.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:35

Carsten Kudsk (DF):

Jeg læser spørgsmålet op: Kan ministeren leve med den viden, der er kommet frem om Fyns politiinspektør, jævnfør den skriftlig begrundelse?

Kl. 13:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:35

Justitsministeren (Søren Pind):

Jeg tror, jeg har sagt flere gange til Dansk Folkeparti, at jeg ikke bryder mig om at diskutere ansættelsesforhold i et åbent rum. Jeg synes generelt set, at det er unfair over for de ansatte, vi har, og som vi alle sammen, også Folketinget, har et ansvar for.

Når det er sagt, er det klart, at situationen i Fyns Politi er beklagelig. Der er i øjeblikket et arbejde i gang for at se, om skårene kan klinkes. Det arbejde pågår i øjeblikket. Og der er vi jo så heldigt stillet i Danmark, at vi har en god model, hvor fagbevægelsen og ledelsen, om jeg så må sige, arbejder sammen, og hvor ledelsesretten ligger hos ledelsen – og forhandlingerne ligger så mellem de to parter. Det synes jeg er en god model, og jeg vil så frygtelig nødig forstyrre den.

Kl. 13:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til spørgeren, hr. Carsten Kudsk.

Kl. 13:36

Carsten Kudsk (DF):

Men ministeren må jo kunne forstå den frustration, det skaber, når vi har 600 politifolk, der melder så markant ud i forhold til det ledelsesproblem. Man møder betjente, der får en melding om, at hvis ikke de accepterer de her forhold, må de jo bare køre taxa om natten. Det, vi mener der er med politidirektøren, er jo, at politidirektøren ikke anerkender det ledelsesgrundlag, som blev indført af rigspolitichefen og Rigsadvokaten i forbindelse med reorganiseringen af Fyns Politi. Hvad mener ministeren om, at vedkommende ikke anerkender det ledelsesgrundlag?

Kl. 13:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:37

Kl. 13:39

Justitsministeren (Søren Pind):

Det, jeg har hæftet mig ved, er, at direktøren nu har tilkendegivet, at hun lytter til den kritik, som er blevet rejst, vedrørende det lokale samarbejde, og at der nu er taget et initiativ til en dialog. Den må vi så se hvor fører hen. Men jeg synes, det er vigtigt, at den dialog får lov til at foregå i en stemning, så det også kan lade sig gøre.

Kl. 13:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgeren.

Kl. 13:37

Carsten Kudsk (DF):

Men som jeg prøver at forklare ministeren, skaber det jo også en stor frygt i befolkningen, når der kommer sådan en diskussion. For når 600 mennesker – altså 600 politibetjente, som vi er glade for skaber tryghed i Danmark hver dag; som vi er rigtig glade for står nede ved grænsen; og som skal føle, at de hver dag kan gå på arbejde og sige: Hvor er det fantastisk at komme på arbejde – melder markant ud og ovenikøbet gør det i pressen, så må ministeren da også tænke, at det er ravraskende galt. For det er vel ikke noget, ministeren har været ude for før?

Kl. 13:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:38

Justitsministeren (Søren Pind):

Det er klart, at det her er en besværlig og uheldig situation. Vi har et politikorps i øjeblikket, som er strakt ud i alle ender og kanter. Vi beder rigtig mange mennesker om at påtage sig mere, end man umiddelbart ville kunne bære i en almindelig dagligdag. Så selvfølgelig havde alle parter gerne været den her situation foruden. Det, jeg hæfter mig ved, er, at nu søger nogle at løse den, og det krydser jeg fingre for sker. Jeg tror, det bliver besværligt, hvis det bliver underlagt politiske slagsmål.

Jeg mener sådan set bare meget enkelt – og det er min generelle oplevelse med dansk politi – at det at diskutere det personalemæssige offentligt ikke gavner ret mange, uanset om det gælder høj eller lav i politiet.

Kl. 13:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til spørgeren, hr. Carsten Kudsk.

Kl. 13:38

Carsten Kudsk (DF):

Men det synes jeg også er en positiv tilbagemelding, som man fra Justitsministeriets side prøver at komme med. For det er jo fuldstændig vanvittigt, at vi har nogle betjente, der melder så markant ud. Man er i gang med en stor rekonstruktion, man er i gang med at få nogle store ting til at lykkes, og hvis man aftaler et ledelsesgrundlag, som man føler at den pågældende politidirektør ikke efterlever, må det da også give nogle tanker hos ministeren, altså når vedkommende på et møde eller andre steder står og siger til medarbejderne: Det accepterer jeg ikke.

Kl. 13:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Justitsministeren (Søren Pind):

Men der er jo ikke nogen, der er i tvivl om, at den situation, der er på Fyn, er uheldig. Heldigvis er der så også kræfter, der prøver på at løse det, og det synes jeg vi skal afvente.

Kl. 13:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak.

Der er et nyt spørgsmål til justitsministeren af hr. Carsten Kudsk, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:39

Spm. nr. S 61

6) Til justitsministeren af:

Carsten Kudsk (DF):

Giver det anledning til overvejelser for ministeren, at Fyns Politis stabschef, økonomichefen og en projektkoordinator har søgt nye job, at chefpolitiinspektøren stopper og går på pension før planlagt, og at ledere søger væk?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:39

Carsten Kudsk (DF):

Spørgsmålet lyder: Giver det anledning til overvejelser for ministeren, at Fyns Politis stabschef, økonomichefen og en projektkoordinator har søgt nye job, at chefpolitiinspektøren stopper og går på pension før planlagt, at ledere søger væk, og at politifolk direkte melder ud, at de også har planer om at søge væk? Giver det ikke anledning til overvejelser hos ministeren?

Kl. 13:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren, værsgo.

Kl. 13:40

Justitsministeren (Søren Pind):

I det korps, som dansk politi i øjeblikket er, er der rigtig mange mennesker, som overvejer en lang række forskellige ting. Jeg får en del personlige henvendelser fra dem, bl.a. på grund af det pres, som er på grænsen, terrorbevogtning og meget andet. Virkeligheden er, at vi politikere jo har taget 12 pct. ud af den danske politistyrke og bedt dem om at udføre opgaver, som ikke før blev udført. Det er klart, at det lægger et kæmpe pres på hele vores organisation.

Derfor er der en række forskellige overvejelser hos en lang række forskellige mennesker om, hvordan og hvorledes de har det med at være i dansk politi. Netop på den baggrund synes jeg det er svært at gisne specifikt om, hvorfor det ene og det andet og det tredje sker. Det være sagt, så har jeg jo også svaret på det forrige spørgsmål, at det her er en uheldig situation, som der i øjeblikket forsøges at råde bod på.

Kl. 13:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:41

Carsten Kudsk (DF):

Frustrationen bliver jo også skabt, ved at der bliver meldt nogle ting ud, som f.eks. at man siger ordet politibutikker. Folk forbinder jo ordet politibutik med noget, der er åbent. Og når man sender et signal om, at man kan lukke Middelfart, Assens og Nyborg politistationer

og erstatte dem med politibutikker, så vil jeg jo godt spørge ministeren: Hvad betragter ministeren som en politibutik?

Kl. 13:43

Kl. 13:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:41

Justitsministeren (Søren Pind):

Jeg er helt med på, at det nu er nogle år siden, vi afskaffede lukkeloven, men det betyder dog ikke, at alle butikker har åbent hele tiden – det synes jeg alligevel ville være et hårdt krav. Det er jo klart, at jeg som den Venstremænd, jeg er, er optaget af, at vi fortsat har et decen-tralt politi i Danmark, men jeg er samtidig også optaget af, at vi har et effektivt politi, hvor politikredsens grænser ikke nødvendigvis sætter en grænse for, at man kan operere på tværs. Vi har jo også oplevet, f.eks. i forbindelse med indbrud, at de her tværgående indsats-grupper har en god virkning. Så alt i balance.

Når man så dertil lægger det meget tunge pres, som jeg nævnte før der er på dansk politi, ja, så er vi for tiden både i forhold til at effektivisere, men også i forhold til det pres, der ligger på dansk po-liti, nødt til at foretage nogle prioriteringer, som jeg tror vi alle sam-men synes er besværlige.

Kl. 13:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:42

Carsten Kudsk (DF):

Men når man kigger på politiforliget, hvor der står det her om opti-mering af beredskabets arbejde ved bedre planlægning og styring af ressourcer samt bedre udnyttelse af personalets ventetid og indetid på stationerne, mere analysebaseret patruljering samt nye it-redska-ber, som kan flytte sagsbehandlingen væk fra gerningsstedet, er det så det, som ministeren mener med at lukke politistationer og erstatte dem med politibutikker?

Så vil jeg også gerne have at vide af ministeren: Er den type mo-del for at lukke politistationer, altså ved at indføre politibutikker, no-get, vi kommer til at se i hele Danmark?

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:43

Justitsministeren (Søren Pind):

Det, vi jo sammen har aftalt, er, at der skal tilføres dansk politi 2 mia. kr. frem mod 2019, og oveni skal der ske en intern ompriorite-ring i politiet for 1,3 mia. kr., så vi netop kan få et mere analysebase-ret politi, og så vi også kan få flere politifolk. Lige nu er der cirka 250 flere ansatte i dansk politi, end der var på samme tidspunkt sid-ste år, heraf er 60 politibetjente.

Men det er klart, at både grænsen og terrorbevogtningen stadig sætter nogle grænser, så det varer noget tid, før vi når derhen, hvor vi gerne vil. Og i det forløb er det rigtigt at vi får større enheder, som kan køre på tværs af kredsene, og som også kan udøve mere effektiv, hurtiggående efterforskning. Det betyder selvfølgelig noget for de helt lokale politistationer – det gør det – og det er bl.a. en konse-kvens af det forlig, som er indgået.

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det sidste spørgsmål til spørgeren. Værsgo.

Carsten Kudsk (DF):

Det vil sige, at hvis vi kigger på forligets tekst og læser den ordret, så er det det, ministeren mener med at lukke stationer og lave politi-butikker. Så vil jeg jo godt spørge ministeren: Da man indgik det her forlig, forklarede man så samarbejdspartneren, at det her kunne være konsekvensen af det?

Kl. 13:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:44

Justitsministeren (Søren Pind):

Altså, der er ingen tvivl om, at hele hensigten har været en effektivi-sering. Og det er vanskeligt at forestille sig det uden også at se, at når man f.eks. laver større efterforskningsenheder, er betjentene jo nødt til at komme et bestemt sted fra. Det, der er det gode, hvis man kan sige det om udviklingen på Fyn, er jo, at man stadig har det sam-me antal kørende patruljer – de er bare samlet mere og kan løse flere tunge sager på samme tid.

Men vi kommer også til at have en evaluering, også i forligskred-sen, af det her spørgsmål om det decentrale contra det effektive – det er der ingen som helst tvivl om.

Kl. 13:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til miljø- og fødevareministeren af hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Fru Lea Wermelin, også Socialdemokratiet, er medspørger.

Kl. 13:45

Spm. nr. S 49

7) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S) (medspørger: **Lea Wermelin** (S)): Mener ministeren, at det er vigtigt at beskytte drikkevandet mod sti-gende nitrattindhold?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til www.b.dk: »Ekspertes om landbrugspakken: Drik-kevandet er truet«.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:45

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det.

Mener ministeren, at det er vigtigt at beskytte drikkevandet mod stigende nitrattindhold?

Kl. 13:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 13:45

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Ja.

Kl. 13:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:45

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Det var et kort svar. Jeg vil sige, at det jo er helt rart at stå her igen efter 3 måneders sommerferie. Vi må hellere kaste os over spørgsmålet.

Mit spørgsmål beror på, at der har været en artikel i Berlingske, hvor forskningsinstituttet GEUS under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har peget på, at blå bloks landbrugspakke vil give en øget forekomst af nitrat, både i grundvandet, men også i overfladevandet. De peger på, at landbrugspakken vil have den her effekt, og de peger også på, at dels er de kompenserende tiltag, som skal begrænse nitratinholdet i grundvandet som en konsekvens af landbrugspakken, frivillige, dels er der nogle af de kollektive indsatser, som skal begrænse nitratinholdet, der er lang tid om at komme i gang. Og derfor vil man se en forurening af nitrat, før de andre tiltag vil have den modsatte effekt.

Derfor vil jeg spørge ministeren, om han er af den opfattelse, at de frivillige kompenserende tiltag fra den blå landbrugspakke er blevet til virkelighed i tilfredsstillende grad på en sådan måde, at der bliver taget hensyn til grundvandets kvalitet, herunder særlig, at der bliver taget hensyn til, at landbrugspakken ikke giver et forøget indhold af nitrat i grundvandet.

Kl. 13:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:46

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det. Ja, det er dejligt at være tilbage. Jeg vil dog sige, at jeg ikke har holdt sommerferie i de sidste 3 måneder. Det tror jeg nu heller ikke spørgeren har.

Jeg er naturligvis optaget af at beskytte drikkevandet og sikre rent vand til danskerne, og derfor har vi jo i mange år arbejdet med at sikre rent drikkevand til både os og vores efterkommere. Det er med fødevare- og landbrugspakken aftalt, at der iværksættes kompenserende indsatser til at beskytte grundvandet mod nitratforurening ved normlempelsen. Det sker bl.a. gennem udlægning af flere efterafgrøder, der kan optage overskydende nitrat i landbrugsjord, men også gennem en særlig målrettet beskyttelse af den grundvandsressource, som i dag og fremover skal udgøre rygraden i vores vandforsyning.

Så sent som i april udpegede vi flere følsomme indvindingsområder og indsatsområder, hvor kommunerne skal udarbejde indsatsplaner. Og kommunernes indsatsplaner indeholder den ekstra indsats, som måtte være nødvendig for at sikre grundvandet mod forurening, bl.a. fra nitrat. Hertil kommer, at vi i de senere år har afgrænset såkaldte boringsnære beskyttelsesområder omkring alle indvindingsboringer til almindelige vandforsyninger, som i dag ikke har et boringsnært beskyttelsesområde. Det giver kommunerne et yderligere værktøj til at beskytte det grundvand, som anvendes til produktion af drikkevand.

Kl. 13:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Jeg vil gerne bede ministeren om helt konkret at forholde sig til den kritik, der er blevet fremsat af GEUS. Eksempelvis siger Birgitte Hansen, der er seniorforsker ved GEUS, i Berlingske:

»Vi ved, at landbrugspakken vil føre til øget kvælstof på markerne. Dermed er der risiko for, at nitratinholdet i grundvandet vil sti-

ge, fordi de såkaldt kollektive indsatser ikke er kommet rigtigt i gang. Derfor vil der være nogle år, hvor der er en reel risiko for, at vi får mere nitrat i vores grundvand«.

Jeg vil gerne bede ministeren om at forholde sig til den kritik, nemlig det forhold, at der er forskel på, hvornår man udleder, og hvornår man så iværksætter tiltag, der kan begrænse nitratforureningen.

Kl. 13:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:48

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, også selv om spørgeren jo reelt set bevæger sig over i det næste spørgsmål, som handler om GEUS – og hvor det første spørgsmål ikke handler om GEUS. Men lad mig alligevel svare, men jeg kommer så til at gentage noget af det under det næste spørgsmål.

Som en del af fødevare- og landbrugspakken har vi iværksat de kompenserende indsatser til at beskytte grundvandet. De kompenserende indsatser er aftalt i fødevare- og landbrugspakken, og for mere præcist at kunne vurdere den mulige påvirkning for hver enkelt grundvandsforekomst har vi anmodet GEUS om at gennemføre et modelprojekt. Formålet med det er at opnå et solidt vidensgrundlag om kompensationsbehovet som følge af de ændrede gødningsnormer. Resultaterne af det projekt forventes klar til offentliggørelse i det her efterår.

Jeg har en klar forventning om, at med bl.a. efterafgrødeordningerne opnår vi de miljømål, vi skal.

Kl. 13:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der en medspørger, fru Lea Wermelin. Værsgo.

Kl. 13:49

Lea Wermelin (S):

Tak. Det er jo en alvorlig sag, og det er også derfor, hele den her landbrugspakke har fyldt så enormt meget. Det har den, fordi vi er bekymrede for de store påvirkninger og konsekvenser, som den landbrugspakke, som man fra blå bloks side har valgt at gennemføre, har både for vores miljø og vores drikkevand. Det er så også det, vi gerne vil diskutere med ministeren i dag.

Jeg ved godt, at ministerens parti også tidligere har set lidt stort på, hvad det var, eksperterne sagde om kvælstofudledning og de konsekvenser, det ville have. Men nu står vi med nogle eksperter her, som er de førende eksperter herhjemme i nitrat i grundvandet. Og det er jo hverken min kollega, den socialdemokratiske miljøordfører, eller mig, der påstår det. Det er faktisk de førende eksperter herhjemme i Danmark, som siger, at det her vil få en betydning. Og Birgitte Hansen siger netop, at hvis vi kun talte promille, ville det formentlig ikke få betydning, men 9-10 pct. er faktisk en vis størrelsesorden. Hvad er ministerens svar på det? Tager de eksperter fejl?

Kl. 13:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det ministeren.

Kl. 13:50

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Altså, jeg bryder mig ikke om den tone hos spørgeren, når hun siger, at vi ser stort på eksperter. Det bedes spørgeren gøre rede for, inden jeg svarer på mere.

Kl. 13:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:50

Lea Wermelin (S):

Nu er det jo heldigvis sådan, at der er nogle regler her i Folketinget, og det er spørgetid til ministrene. Jeg kan godt forstå, at ministeren ikke har lyst til at svare på spørgsmålet, men det er nu engang sådan, at det er medlemmerne af Folketinget, der spørger regeringen, og ministeren må derfor svare på spørgsmålet. Det er ikke omvendt. Det er ikke ministeren, der skal stille spørgsmål til mig.

Jeg har slet ikke tid til at redegøre for det, men jeg tror, at alle, der fulgte forløbet omkring landbrugspakken, udmærket er klar over det forløb, der var der, og de advarsler, som man overhørte fra regeringens side. Så jeg vil gerne bede ministeren om at forholde sig til, om de eksperter, jeg lige henviste til her, tager fejl.

Kl. 13:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:51

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Det er rigtigt, at det ikke er ministeren, der stiller spørgsmål. Men hvis præmissen for et spørgsmål er, at vi ikke lytter til eksperter, så ønsker jeg simpelt hen ikke at svare. For det er ikke rigtigt, og man kan ikke stå her og påstå, at vi har set stort på eksperter, uden at dokumentere, hvem de eksperter er. Det er simpelt hen ikke en retfærdig præmis at lægge ind i et spørgsmål.

Kl. 13:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det igen hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 13:51

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Uanset om regeringen ser stort på eksperter eller ej, må man jo bare sige, at det af artiklen i Berlingske den 6. oktober fremgår, at der er en række eksperter, der peger på, at de frivillige tiltag, som regeringen lægger op til i landbrugspakken, ikke vil være nok til at sikre det danske grundvand mod nitratforurening. Jeg vil gerne bede ministeren om at forholde sig til, om de eksperter, der er nævnt i artiklen, som jeg er helt overbevist om at ministeren har læst, tager fejl, eksempelvis det citat, jeg læste op tidligere, af seniorforsker Birgitte Hansen. Tak.

Kl. 13:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 13:52

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Det er vigtigt at være opmærksom på, at GEUS' rapport jo ikke inddrager indholdet af fødevare- og landbrugspakken som helhed, men alene vurderer de isolerede konsekvenser af forskellige scenarier for lempelsen af kvælstofnormen. Det fremgår endvidere også af en nyhed på GEUS hjemmeside, som blev offentliggjort i går, den 11. oktober – det er ikke sikkert, spørgeren har haft tid til at se den, men den kan læses med interesse – for her skriver GEUS:

»Den faglige vurdering blev udført på et overordnet nationalt niveau og uden at inddrage de kompenserende foranstaltninger, der indgår i fødevare- og landbrugspakken«.

Af nyheden fremgår det endvidere:

»I indledningen af Berlingskes artikel fremgik det i øvrigt ved en fejl, at en ekspert fra GEUS ligeledes vurderede den sundhedsmæssige risiko ved nitrat i grundvandet, men dette var en ekspert fra Aarhus Universitet.«

Som nævnt tidligere i min besvarelse, har vi jo bedt GEUS om at lave et modelprojekt for at få klarhed over de her forhold.

Kl. 13:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det var slut på spørgsmålet.

Så er der et næste spørgsmål, og hr. Christian Rabjerg Madsen står der jo stadig væk.

Kl. 13:53

Spm. nr. S 51 (omtrykt)

8) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S) (medspørger: **Jens Joel (S))**:

Skriftlig begrundelse

Der henvises til www.b.dk: »Eksperter om landbrugspakken: Drikkevandet er truet«.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:53

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er jo i den lykkelige situation, at vi kan fortsætte lidt i samme rille.

Mener ministeren, at GEUS har ret i, at den øgede mængde nitrat, som landbruget udleder i kraft af fødevare- og landbrugspakken, forøger risikoen for forurening af vores grundvand og udgør en sundhedsmæssig risiko? Tak.

Kl. 13:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 13:54

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Jeg kan glæde formanden med, at jeg også er blevet, så vi også er helt klar med svarene til spørgeren.

Jeg kan henvise til besvarelsen af MOF, alm. del, spørgsmål 533 af 25. februar stillet af hr. Simon Kollerup, hvor jeg kommenterer GEUS' rapport om nitratpåvirkningen i iltet grundvand ved mer-gødskning.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at GEUS' rapport ikke inddrager indholdet af fødevare- og landbrugspakken som helhed, men alene vurderer de isolerede konsekvenser af forskellige scenarier for lempelsen af kvælstofnormen. Det fremgår endvidere af de to føromtalt citater, hvordan GEUS opfatter denne faglige vurdering, nemlig at den bliver udført på et overordnet nationalt niveau og uden at inddrage de kompenserende foranstaltninger, der indgår i fødevare- og landbrugspakken.

Endelig som nævnt i min besvarelse af det tidligere spørgsmål har vi anmodet GEUS om at gennemføre det her modelprojekt for mere præcist at kunne vurdere den mulige påvirkning for hver enkelt grundvandsforekomst, og den kompenserende efterafgrødeindsats i 2017-18 dimensioneres på baggrund af de resultater. Resultaterne af GEUS' projekt forventes klar til offentliggørelse i det her efterår.

Kl. 13:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:55

Kl. 13:58

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Jeg er sikker på, at ministeren vil tilgive mig for at vende tilbage til den diskussion, vi havde under det sidste spørgsmål. For isoleret set er det jo rigtigt nok, at GEUS' rapport alene vedrører landbrugspakkens konsekvenser for udledning af gødning og nitrat og ikke forholder sig til de andre tiltag, der er en del af pakken, altså de frivillige og kollektive elementer i landbrugspakken, som skal opveje den øgede udledning af nitrat.

Men lad os så bare, for at vi kan få et relevant svar fra ministeren, forholde os ikke til GEUS' undersøgelse, men til det citat, jeg læste op, fra seniorforskeren ved GEUS, Birgitte Hansen. Der siger hun helt klart, at man ved, at landbrugspakken vil føre til øget kvælstof på markerne. Det er det, som GEUS forholder sig til i den rapport, som vi har talt om tidligere.

Men hun siger jo også, at der dermed er en risiko for, at nitratindholdet i grundvandet vil stige, fordi de såkaldte kollektive indsatser ikke er kommet rigtigt i gang. Derfor vil der være nogle år, hvor der er en reel risiko for at få mere nitrat i vores grundvand.

Her i det citat, jeg lige læste op, forholder GEUS sig jo ikke alene til nitratudledningen som en konsekvens af landbrugspakken, men også til de andre foranstaltninger, og hvorvidt de foranstaltninger vil være nok til at sikre, at vi ikke får en nitratforurening. Birgitte Hansens klare konklusion er, at hun frygter, at der vil gå nogle år, hvor der er en reel risiko for, at vi får mere nitrat i vores grundvand. Det er det element og det citat, jeg ville ønske ministeren ville forholde sig til, og det vil jeg nu give ministeren mulighed for at gøre.

Kl. 13:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 13:56

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet, det er jeg da meget glad for at jeg må forholde mig til.

Altså det, der til enhver tid er en regerings opgave, er at sikre, at vi overholder de direktiver og forordninger, som vi skal. Og når man laver et nyt miljøparadigme og landbrugsparadigme, som vi har gjort med fødevare- og landbrugspakken – hvor vi nu er i en 2-årig overgangsfase frem mod målrettet regulering og nye indsatser mod øget kvælstofudledning – så skal man jo lave indsatser, som også modsvare de forhold, så vi ikke får en tilbagegang i miljøtilstanden i vores vandmiljø. Det er vores opgave som regering at dokumentere det og lave et setup, som argumenterer for det og viser det på bedste vis.

Der vil givet være andre forskere, jævnfør det citat, som spørgeren referer til, der også vil have meninger om enkelte elementer. Men det er i sidste ende vores opgave at sikre, at det ikke kommer til at ske på den måde.

Kl. 13:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:57

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er glad for, at ministeren går op i at overholde EU-direktiver om grundvand og nitrat. Men jeg bliver nødt til at holde ministeren fast på, at jeg ønsker svar på, om ministeren er enig med seniorforsker Birgitte Hansen, når hun udtrykker bekymring for, at landbrugspakken på trods af de kollektive indsatser vil føre til nitratforurening af vores grundvand?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:58

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Jamen jeg har lært, at man ikke kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig, og derfor bekymrer jeg mig ikke. Jeg forholder mig til fakta, og det vil sige, at når vi laver et nyt setup, skal jeg jo sikre mig, at det setup lever op til de miljømål, de skal. Og det skal vi så som regering lave en ramme omkring.

De argumenter, der så bliver forelagt os i sådan en proces – det kan være af forskere, der bliver indledt til at vurdere forskellige af de elementer, der er – skal vi så implementere, hvis vi mener, det skal bruges som et redskab. Det er det, man gør. Og hr. Christian Rabjerg Madsen ved jo, at vi har en pilotdrøftelse med Kommissionen. Det er der, man har den slags diskussioner, så man sikrer, at vi lever op til de miljømål, der er direktivbundne.

Kl. 13:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er der en medspørger, hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:58

Jens Joel (S):

Vi er nok nødt til at holde fast her, for ministeren siger jo helt korrekt, at det er regeringens opgave at få det til at gå op samlet set. Derfor har regeringen også taget nogle kompenserende tiltag. Hvis vi nu bare antager, at de faktisk kommer til at virke, så er det centrale udsagn fra Birgitte Hansen, fra eksperthen, jo, at der går nogle år, inden det virker. Og der er det bare, at vi helt stilfærdigt spørger: Tager eksperthen Birgitte Hansen fejl, eller er ministeren enig med hende?

Kl. 13:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:59

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Jamen det kan jeg ikke give et kvalificeret bud på, for jeg skal jo have mulighed for at kunne se en klar sammenhæng med det samlede setup, vi laver. Jeg kan ikke stå her og sige, om der kunne være et sted, hvor der blev lavet en midlertidig foranstaltning, hvor det ikke ville have nogen konsekvenser for nitraten. Men i det samlede kystvandomland skal vi sikre at der ikke sker en tilbagegang, og det er derfor, at man skal have en palet af initiativer mod tilbagegang. Om den pågældende forsker i et eller andet bestemt vandløb eller på et eller andet bestemt sted kan påvise en tilbagegang, som kan komme af for meget nitrat eller lignende, er jo svært for mig at stå her og sige, for jeg har ikke forskerens arbejde i sammenhæng.

Men det, der er vores opgave, og det er jo også det, som spørgeren rigtigt refererer, er, at man får lavet en samlet løsning, der sikrer, at vi overholder de regler, vi skal. Og det er det, vi arbejder med, når vi f.eks. foretager en implementering af fødevare- og landbrugspakken.

Kl. 14:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:00

Jens Joel (S):

Men GEUS og eksperterne her vurderer nu, at der kan være både miljømæssige og sundhedsmæssige risici ved en større nitratudled-

ning. Vi ved, at man starter med at give landbruget lov til at udlede mere nitrat. Vi ved også, at de kompensationer, der skal være, dels er frivillige, dels kommer senere. Så er det jo en meget naturlig bekymring, de eksperter har, når de siger, at så risikerer vi, at der er en periode, hvor det ikke går op, og hvor vi får mere nitrat i vores grundvand. Der kan svaret fra ministeren vel ikke være, at det har han ikke overblik over.

Altså, man er vel nødt til at anerkende, at det er sådan, det ser ud, medmindre ministeren har en meget overbevisende forklaring på, hvorfor de tager fejl i det, som virker logisk.

Kl. 14:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:01

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Jamen til den meget ivrige spørger vil jeg bare sige, at vi jo, når vi har en dialog med Europa-Kommissionen, som skal godkende vores nye paradigmer, skal sikre, at vi kan dokumentere indsatserne, så Kommissionen er enig i, at vi overholder de direktiver, vi skal.

Kan der så være elementer af en forskers påstand, der kan være rigtige, hvis det ses isoleret set, fuldstændig uden for kontekst af et helhedsbillede? Ja, det kan der givetvis godt være. Men vores opgave er jo at levere en helhedsløsning for overholdelsen af vores direktiver, og ordføreren kan være ganske rolig, for det er det, vi bestræber os på. Det er jo også det, Kommissionen skal sanktionere.

Kl. 14:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og så er vi tilbage til spørgeren, hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 14:01

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Hvis de frivillige og kollektive indsatser i landbrugspakken ikke er nok i forhold til at modgå en nitratforurening af vores grundvand, kunne man jo forestille sig, at det kunne blive nødvendigt at tilbagerulle nogle af de lempelser, som ministeren har givet landbruget. Man kunne forestille sig, at ordningen om eksempelvis efterafgrøder blev obligatorisk. Kan ministeren her i dag give landbruget en garanti for, at det ikke kommer til at ske, såfremt de indsatser, der er frivillige og kollektive i dag, ikke er nok til at sikre det danske grundvand?

Kl. 14:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo. Ministeren.

Kl. 14:02

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Jeg holder altid utrolig meget af spørgsmål, uanset om det er her i salen, eller det er i samråd, hvor man spørger: Hvis nu ikke det sker?

Jamen skulle vi nu ikke lige afvente og se, hvad det er, der godkendes eller ikke godkendes fra Kommissionens side. Hvis det skulle vise sig, at regeringen ikke kan komme igennem med sin fødevare- og landbrugspakke med det setup, vi har lavet, har vi jo skrevet ind i aftalen med aftalepartierne, at så justerer vi det. Skulle jeg nu her på forhånd stå og give alle mulige tilkendegivelser, inden vi ved, om setuppet godkendes? Det ville jo være meget, meget mærkeligt. Jeg forstår godt spørgerens interesse i feltet, det er jeg helt med på, men det er det, jeg kommer til at svare.

Kl. 14:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og så er spørgsmålet afsluttet.

Det næste spørgsmål er igen til miljø- og fødevareministeren af fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet.

Kl. 14:03

Spm. nr. S 50

9) Til miljø- og fødevareministeren af:

Lea Wermelin (S) (medspørger: **Christian Rabjerg Madsen** (S)):

Er ministeren enig med Landbrug & Fødevarer i, at fødevare- og landbrugspakken ikke vil føre til en øget udledning af kvælstof, og at der derfor ikke er grund til at være bekymret for grundvandet og danskernes sundhed?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til www.b.dk »Eksperter om landbrugspakken: Drikkevandet er truet«.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:03

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Er ministeren enig med Landbrug & Fødevarer i, at fødevare- og landbrugspakken ikke vil føre til en øget udledning af kvælstof, og at der derfor ikke er grund til at være bekymret for grundvandet og danskernes sundhed?

Kl. 14:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo. Ministeren.

Kl. 14:03

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet. Som en del af fødevare- og landbrugspakken er det aftalt, at der iværksættes kompenserende indsatser, som vi også lige har drøftet med hinanden, til beskyttelse af grundvandet, bl.a. gennem udlægning af flere efterafgrøder, der kan optage overskydende nitrat i landbrugsjorde. Det er med henblik på at sikre, at der ikke sker direktivmæssige forringelser af grundvandets kemiske tilstand. De kompenserende indsatser aftalte vi, fordi aftalen om en fødevare- og landbrugspakke indeholder en lempelse af gødningsnormerne.

I forbindelse med udmøntningen af aftalen blev det vurderet, at den påtænkte normlempelse kunne medføre en øget nitratbelastning af grundvandet, og at der var risiko for, at der som følge af normlempelsen kunne ske en forringelse af grundvandets tilstand, hvis ikke der blev taget initiativer til imødegåelse heraf. Den vurdering blev lavet af Miljø- og Fødevareministeriet på baggrund af bl.a. en faglig vurdering forestået af GEUS for ministeriet.

For mere præcist at kunne vurdere den mulige påvirkning for hver enkelt grundvandsforekomst, anmodede Miljø- og Fødevareministeriet GEUS om at gennemføre et modelprojekt herom. Formålet med projektet har været at opnå et solidt vidensgrundlag om kompensationsbehovet som følge af de ændrede gødningsnormer. Det resultat, som også nævnt før, forventes klart her i efteråret.

Jeg forventer, at der etableres en efterafgrødeordning med effekt i 2017 og 2018, der sammen med de gældende regler om kommunal indsatsplanlægning skal sikre den fornødne beskyttelse af grundvand og drikkevand. Fra 2019 er det så hensigten, at den kommende målrettede regulering sammen med de gældende regler om kommunal indsatsplanlægning skal sikre beskyttelsen. Regeringen har ansvaret for de kompenserende indsatser til beskyttelse af grundvandet, som regeringen med fødevare- og landbrugspakken har iværksat, og det

er vigtigt for mig, at vi opfylder vores miljømål i forhold til grundvandet.

Kl. 14:07

Indsatsen med udlægning af flere efterafgrøder fastlægges i forhold til behovet, med henblik på at indsatsen har den ønskede effekt, og vandforsyningerne er så ansvarlige for drikkevandets kvalitet, ligesom kommunerne har tilsyn med, at drikkevandet lever op til kvalitetskravene. Jeg har fuld tiltro til, at de varetager de opgaver på tilfredsstillende vis.

Kl. 14:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 14:05

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Nu prøvede jeg at lytte efter, og grunden til, at jeg har stillet det her spørgsmål, er bl.a., at i samme artikel, som vi lige har diskuteret meget i forhold til vores førende eksperter på nitratområdet, siger Landbrug & Fødevarer, at de har regnet sig frem til, at fødevarer- og landbrugspakken slet ikke vil føre til merudledning af kvælstof. Og vi må sige, at det jo i hvert fald ikke er den konklusion, som Socialdemokratiet er kommet frem til – det er der også mange andre partier der er enige med os i. Og jeg hørte det faktisk også sådan, at ministeren også er enig i, at fødevarer- og landbrugspakken vil medføre øget kvælstofudledning, hvis de her frivillige virkemidler ikke kommer til at virke efter hensigten. Så det vil sige, at ministeren ikke er enig i det første. Det er bare for at være helt sikker på, at vi forstår hinanden.

Så vil jeg gerne spørge: Når der så bliver tændt de her advarselslamper – som man jo må sige at det er, når sådan nogle forskere går ud og siger, at der er det her problem, og at de faktisk forudser, at man ikke kan leve op til at beskytte grundvandet, som vi startede med at diskutere – er det så noget, hvortil ministeren siger, at uanset hvad de siger, kan ministeren levere en garanti for, at danskernes drikkevand og sundhed er beskyttet?

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:06

Miljø- og fødevarerministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Altså, jeg skal hverken forholde mig til Socialdemokraternes regnemetoder eller Landbrug & Fødevarers regnemetoder. Det, jeg skal forholde mig til, er, om vi som regering lever op til de forpligtelser, vi har, når det gælder kvælstof, nitrat osv. i forhold til vores grundvandsressourcer. Det har man jo et helt setup for i regi af EU, og jeg er som ansvarlig minister naturligvis både forpligtet, men også meget, meget interesseret i, at vi lever op til det. For hvem har ikke et ønske om, at vi skal have rent drikkevand i Danmark, og hvem har ikke et ønske om, at vi beskytter vores grundvandsressourcer? Det tror jeg faktisk at vi alle sammen har.

Så kan man sagtens diskutere elementer, hjørner osv., men vi har som regering en stor interesse i at beskytte vores grundvandsressourcer til vores efterkommere – også på baggrund af den kortlægning, der har været af dem – samtidig med at vi mener at kunne stå på mål sammen med det setup, vi har lavet, i forhold til at øge kvælstofnormen i Danmark, men samtidig passe på vores drikkevand.

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Spørgeren.

Lea Wermelin (S):

Men nu hørte jeg før ministeren sige, at ministeren ikke var typen, der bekymrede sig. Og det kan faktisk godt bekymre en socialdemokrat, når vi så har forskere, som siger, at ministeren bør være bekymret, fordi der er noget om snakken, og vi kan se, at den fødevarer- og landbrugspakke, som ministeren har stået i spidsen for på blå bloks side, faktisk vil betyde, at der vil være nogle år, hvor der vil blive en øget udledning af nitrat, og at det vil få konsekvenser for vores grundvand. Så er det jo ikke så mærkeligt, at vi fra Folketingets side er meget interesseret i at spørge: Hvordan forholder regeringen sig til det? Det er jo ikke noget, man lige skal afgøre med Kommissionen i lukkede lokaler – det er faktisk også noget, man som offentlighed i Danmark har brug for viden om, og det er sådan set det spørgsmål, som jeg gerne vil bede ministeren om at svare på.

Kl. 14:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:08

Miljø- og fødevarerministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det. Der tager fru Lea Wermelin faktisk fejl. For enhver regering i dens dialog med Kommissionen er det sådan, når man f.eks. har haft en pilotskrivelse, at det foregår i et lukket rum med Kommissionen. Det har været praksis for alle regeringer før os i forhold til stort set alle pilotskrivelser, og det er det også nu.

Men det, jeg kan sige til fru Lea Wermelin, er, at vi jo direktivmæssigt er forpligtet til, at der ikke må være en tilbagegang i miljøtilstanden. Og hvis Kommissionen skulle mene, at det var tilfældet visse steder, jamen så er det også et klart element i fødevarer- og landbrugspakken med forligspartierne, at så skal der iværksættes foranstaltninger, som sikrer, at der ikke bliver en tilbagegang. Derfor – og det er også det, jeg har sagt til de forrige spillere i det her sammensurium – vil jeg sige, at der kan være enkelte bekymringer, men en samlet tilbagegang kan ikke accepteres i forhold til direktivforpligtelserne.

Kl. 14:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det medspørgeren, og det er hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 14:09

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Ministeren nævnte tidligere GEUS's rapport om øgede kvælstofnormer og andre baselineelementers betydning for grundvandets nitrattindhold. Og som jeg husker det, skulle den rapport have været færdig i maj 2016. Nu siger ministeren så, at GEUS vil barsle med rapporten i løbet af efteråret. Hvad er årsagen til, at rapporten er blevet et halvt år forsinket?

Kl. 14:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:10

Miljø- og fødevarerministeren (Esben Lunde Larsen):

Det kan jeg svare meget enkelt på. Jeg ved det simpelt hen ikke, for jeg har ikke spurgt ind til det, men jeg vil meget gerne sende et skriftligt svar på spørgsmålet.

Kl. 14:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det medspørgeren, hr. Christian Rabjerg Madsen.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. I Danmark er der en række private indvindingsanlæg eller brønde – vi har ca. 60.000 af dem – og 60 pct. af de brønde er gammeldags brønde, altså gravede brønde, eller borerer sat i gravede brønde. Jeg fik lige hr. Jens Joel til at regne ud for mig, at 60 pct. af 60.000 er 36.000. Så vi har altså 36.000 private brønde, som henter grundvand i de øverste lag af vores grundvandsreserver. Det er lige præcis her, vi har en særlig problematik, hvis vi accepterer en øget nitratudledning fra landbruget. Har ministeren en særlig strategi i forhold til disse 36.000 små private brønde?

Kl. 14:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren.

Kl. 14:10

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Nu er det jo ikke forskningsbaserede beregninger, når de kommer fra hr. Jens Joel, men jeg vil alligevel godt forholde mig til spørgsmålet.

Det gælder for private såvel som offentlige borerer, at vores opmærksomhedspunkt er det samme. Det vil sige, at vi jo skal sikre, at der i grundvandsforekomsten, uanset om det er private borerer eller arealer, som vi sammen med kommunerne har ansvaret for, ikke sker en udledning, som gør vores drikkevand udrikkeligt. Det er derfor – og det er også et meget, meget klart signal i fødevare- og landbrugs-pakken – at vi ønsker at leve op til de direktiver, som vi skal efterleve. Skulle der være steder i landbrugspakken, hvor der kunne herske tvivl om det, så skal vi jo gøre rede for det eller iværksætte foranstaltninger, som forhindrer det. Og det ansvar tager vi selvfølgelig på os.

Kl. 14:10

Kl. 14:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Lea Wermelin.

Kl. 14:11

Lea Wermelin (S):

Tak. Jeg kan forstå, at ministeren jo så i hvert fald ikke er enig med Landbrug & Fødevarer, for fødevare- og landbrugspakken vil medføre øget kvælstofudledning, hvis ikke de her frivillige virkemidler træder i kraft og virker, som de skal. Det er jo så det, ministeren gerne vil diskutere – men åbenbart i lukkede rum med Kommissionen – men som han ikke vil inddrage os andre i. Det kan jeg undre mig lidt over, men sådan er det.

Jeg vil så bare stille et spørgsmål. Vi ved jo fra tidligere tider, at de frivillige virkemidler faktisk ikke virkede efter hensigten. Når det bliver frivilligt, er det ikke altid, at man når det mål, man gerne vil. Så kan ministeren garantere, at man faktisk når i mål med de frivillige virkemidler?

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren.

Kl. 14:12

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Altså, uden at have set fødevare- og landbrugsberegninger fra Landbrug & Fødevarer, jævnfør det, fru Lea Wermelin siger, så tror jeg også, at selv Landbrug & Fødevarer erkender, at der bliver en mernitratudvaskning i grundvandet og i vores vandløb, hvis ikke der iværksættes frivillige foranstaltninger eller faste virkemidler. For enhver ved jo, at hvis man tilfører mere kvælstof og der ikke laves modforanstaltninger, så har det nogle konsekvenser. Det tror jeg og-

så man anerkender i Landbrug & Fødevarer, men det kan fru Lea Wermelin selv lige tjekke op i forhold til sit spørgsmål.

Vi har en opgave i at overholde direktiver. Det gør vi. Det står vi på mål for, og naturligvis diskuterer vi det, hvis Kommissionen har en interesse i det. Og det svarer vi på. Skal det så medføre, at der er frivillige virkemidler, der ser anderledes ud? Ja, det må vi jo så forholde os til, men udgangspunktet er det, fødevare- og landbrugspakken har defineret.

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det næste spørgsmål er til energi-, forsynings- og klimaministeren, og det er af hr. Jens Joel, Socialdemokratiet.

Kl. 14:13

Spm. nr. S 47

10) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Jens Joel (S):

Hvad er baggrunden for, at regeringen ikke vil sikre realiseringen af projektet Maabjerg Energy Concept, der kan skabe op mod 1.000 arbejdspladser omkring Holstebro, og som har modtaget millliontilskud fra EU?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:13

Jens Joel (S):

Tak. Jeg læser spørgsmålet højt:

Hvad er baggrunden for, at regeringen ikke vil sikre realiseringen af projektet Maabjerg Energy Concept, der kan skabe op mod 1.000 arbejdspladser omkring Holstebro, og som har modtaget milliontilskud fra EU?

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:13

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det, og tak til Jens Joel for spørgsmålet om Maabjerg Energy Concept.

Lad mig starte med at sige, at det var med stor beklagelse, at jeg i sidste uge modtog besked om, at Maabjerg Energy Concept havde valgt ikke at gå videre med deres bioetanolprojekt. Jeg vil da også gerne slå fast, at regeringen havde taget et meget væsentligt initiativ for at give MEC mulighed for at realisere projektet. Det havde vi gjort ved at indgå en aftale om, at der skulle indføres et iblandingskrav for avancerede biobrændstoffer på 0,9 pct. Det var regeringens håb, at ved at indføre et iblandingskrav var der givet en tilstrækkelig sikkerhed for afsætning af avancerede biobrændstoffer, således at finansieringen kunne komme på plads.

Vi har med andre ord forsøgt at skabe de rette rammevilkår med iblandingskravet, men værket har vurderet, at projektet ikke var kommercielt attraktivt nok til, at der kunne samles tilstrækkelig kapital.

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren, hr. Jens Joel.

Kl. 14:14

Jens Joel (S):

Tak for det. Tak til ministeren for svaret, og jo i virkeligheden også tak til ministeren og regeringen for at sige A, nemlig at indføre et iblandingskrav. Det synes jeg er et skridt fremad. Hvis vi kræver, at

der kommer ætanol og avancerede biobrændstoffer i vores transportsektor, betyder det, at vi får en grønnere transport.

Men hvis man ikke også siger B, når man har sagt A, så risikerer vi jo desværre, at det ikke kommer til at skabe arbejdspladser i Danmark, ikke kommer til at skabe 1.000 arbejdspladser i Holstebroområdet, men derimod kommer til at skabe arbejdspladser i Italien eller i Tyskland eller et andet sted, hvor vi skal købe vores bioætanol.

Derfor er mit spørgsmål egentlig, hvorfor regeringen ikke har vurderet, at man ud over iblandingskravet også skulle hjælpe med at få finansieringen på plads, hvorfor regeringen ikke har bistået med det, sådan at Maabjerg og de 1.000 arbejdspladser kunne blive en realitet.

Kl. 14:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:15

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for spørgsmålet, og også tak for bemærkningerne om, at vi er gået et væsentligt stykke af vejen. Det er jo det, der har været efterspurgt, nemlig iblandingskravet. Det er det, som Maabjerganlægget har efterspurgt i lang tid, og jeg er meget glad for, at det er lykkedes for os at kunne fremsætte et lovforslag om det. Dermed har vi jo skabt et marked for, at andengenerationsbiobrændstoffer kan afsættes. Det er også at skabe kapital til at drive et sådant anlæg.

Det at drive virksomhed er efter regeringens opfattelse et kommercielt spørgsmål. Vi har det sådan i Danmark, at vi godt på nogle områder kan skabe en markedssituation og en efterspørgsel, men det at drive virksomhederne og herunder at stille kapital til rådighed må og skal ske på et kommercielt grundlag.

Kl. 14:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:16

Jens Joel (S):

Det vil jeg i mange situationer være enig med ministeren om, men nu er sagen jo bare, at det her værk ikke er et kommercielt værk, og at regeringen selv har søgt hos EU og fået tilskud – et tilskud, man ikke kan få til kommercielle projekter. Så regeringen har i sin ansøgning til EU sådan set selv skrevet under på, at det her ikke er klart til at komme på markedet endnu, at det stadig væk er et prækommercielt projekt, at det stadig væk er et demonstrationsprojekt. Så kan ministeren jo ikke bagefter komme og sige: Vi har prøvet at få EU til at støtte det, og det lykkedes os at få 300 mio. kr. hevet hjem fra EU, fordi det ikke er et kommercielt projekt. Men nu kan vi ikke hjælpe dem mere, fordi det skal kunne klare sig på kommercielle vilkår.

Kl. 14:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 14:17

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Netop i forhold til at det ikke er et kommercielt projekt, har vi jo skabt et marked, og det synes jeg er den rigtige måde at arbejde på, nemlig at vi skaber en markedsmulighed for at afsætte andengenerationsbiobrændstoffer. Der er også andre virksomheder på det her område. Skal de så også have statslige tilskud? Der er jo eksempelvis biogas, som også skal leve op til det her. Skal de så også på en eller anden måde have statsgaranti for lån?

Jeg må sige, at jeg synes, at det er en meget, meget betænkelig vej at bevæge sig ind på, altså at vi skal til at drive virksomheder i

Danmark på et kommercielt marked, hvor vi stiller forskellige garantier.

Kl. 14:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:18

Jens Joel (S):

Nu ved ministeren jo lige så vel som jeg, at biogas får støtte. Det er så en anden slags støtte, men det er stadig væk støtte. Vi betaler også støtte til simpel biomasse, som vi brænder af. Derfor kan man sige, at spørgsmålet her går på, om vi ikke, når vi nu skal have en grønne transport og vi samtidig kan sikre 3F- og Dansk Metal-arbejdspladser – 1.000 stk. i Holstebroområdet – skulle samle den op. Der har Maabjerg Energy Concept jo sagt, at det, de har brug for, faktisk ikke er tilskud. Det er to ting. Det er et iblandingskrav, som ministeren har leveret på, og så er det tilladelse til, at der kan stilles nogle garantier. Der synes jeg da at det er ærgerligt, at man ender med at sende arbejdspladserne ud af landet, hvis ikke man ønsker at finde en løsning.

Kl. 14:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:18

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

For regeringen er det helt afgørende, at det her skal være økonomisk bæredygtigt. Jeg vil sige, at jeg er den første til at beklage, at det ikke kan lade sig gøre alene med iblandingskravet, og derfor afsøges det jo også med spørgerens parti og en række andre partier i Folketinget, efter at der er blevet givet afslag fra den grønne investeringsfond, om der er andre muligheder. De drøftelser er vi jo inde i, og det er vi selvfølgelig også parat til at kigge på, men forudsætningen skal stadig væk være, at det skal være på et kommercielt grundlag.

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til sundheds- og ældreministeren af hr. Flemming Møller Mortensen, Socialdemokratiet.

Kl. 14:19

Spm. nr. S 52

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Vil regeringen forlænge sin garanti om ingen ny brugerbetaling i sundhedsvæsenet, som lige nu kun løber til næste valg, ind i den næste valgperiode?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:19

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Og spørgsmålet til sundheds- og ældreministeren lyder: Vil regeringen forlænge sin garanti om ingen ny brugerbetaling i sundhedsvæsenet, som lige nu kun løber til næste valg, ind i den næste valgperiode?

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:19

Kl. 14:23

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg jo gerne benytte anledningen til at takke hr. Flemming Møller Mortensen for den store tiltro, som Socialdemokraterne har til, at vi fortsætter i regeringskontorerne i den kommende valgperiode. Tusind tak for det, vi skal fra regeringens side gøre vores bedste og yderste for at leve op til den tiltro.

Når det så er sagt, er det jo velkendt, at det er danskerne, der sammensætter Folketinget. Vi er blevet betroet regeringsansvaret og vil fortsætte den udvikling og reformering af sundhedsvæsenet, som vi satte os i spidsen for i 2001 ved at sætte patienten foran systemet; ved at sørge for, at alle danskere har adgang til en høj kvalitet i behandlingen uanset bopæl og indkomst og postnummer; ved at fastholde, at det ikke skal være indtægten, der afgør, om man kan få den bedste behandling hos lægen.

Siden regeringen tiltrådte, har vi jo i den grad været i arbejdstøjet for at indfri og gennemføre vores valgløfter på sundhedsområdet et for et. Vi har styrket patientrettighederne, uanset om man lider af en fysisk eller psykisk sygdom; vi har styrket indsatsen for den ældre medicinske patient og kampen mod overbelægning; vi har styrket demensområdet og har netop præsenteret vores oplæg til Danmarks kommende nationale demenshandlingsplan – for bare at nævne nogle få eksempler. Jeg kunne også have fremhævet den nylig præsenterede kræftplan. Og vi tilfører jo også nye midler til området – alene i år har vi løftet sundhedsvæsenet med 2,4 mia. kr. ekstra.

Vi løber ikke fra vores løfter. Det kan man jo sige står i skarp kontrast til den tidligere regering, der løb fra rigtig mange af sine løfter på sundhedsområdet. Og lad mig slå fast: Regeringen ønsker ikke at indføre ny brugerbetaling på sundhedsområdet. Det sagde vi før valget, og det fremgår også tydeligt af regeringsgrundlaget efter valget.

Kl. 14:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:21

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak for det. Jeg vil tillade mig lige at citere sundhedsministeren, og det er et citat fra Politiken den 4. juni 2015:

»Vi har stiltfærdigt foreslået at nedsætte et ekspertudvalg til at se på, om brugerbetaling er fordelt optimalt, og vi efterlyser en reel politisk diskussion.«

Se, det har regeringen jo ikke gjort. Regeringen har ikke nedsat et ekspertudvalg til at kigge på brugerbetaling. Det kan man vel egentlig godt kalde et løftebrud. Det var det, regeringen sagde før valget, og det er så det, regeringen ikke gør efter valget. Der er en meget stor interesse hos den danske befolkning for at vide, om man har lyst til at indføre mere brugerbetaling. Det kunne måske være ved den praktiserende læge, som Venstres ledelse for år tilbage sagde de ikke ville afholde sig fra at kigge på.

Derfor tænker jeg, at det har borgernes interesse at vide, hvad det er, Venstre vil efter et valg. Jeg tror jo ikke på, at det måske tager så lang tid, inden vi får et valg. Det er derfor, jeg går i Folketingssalen i dag og stiller sundhedsministeren det her spørgsmål. Det er for at få at vide, hvad det så er for en holdning, Venstre har, hvis vi får et valg i løbet af få måneder. Vil man stadig væk give en garanti for, at der ikke bliver indført mere brugerbetaling i sundhedsvæsenet – eller vil man ikke?

Det er såmænd blot for at ridse op, at regeringen ikke har gjort det, den sagde før valget, på det her område. Hvad er det, regeringen vil gøre efter et kommende valg, uanset hvornår det kommer?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Sundhedsministeren.

Kl. 14:23

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jeg er nødt til sige, at det ganske enkelt ikke er korrekt. Den her regering har i den grad leveret på vores løfter på sundhedsområdet. Vi er i fuld gang og har været i arbejdstøjet fra dag et.

Jeg tror, at danskerne er optaget af, at vi nu har været med til at sikre, at vi har kunnet præsentere en Kræftplan IV. Sådan en så vi ikke noget til under Socialdemokratiet. Vi har heller ikke set noget til et forslag fra Socialdemokratiet nu. Vi har i øvrigt heller ikke set nogen finansiering. Vi har præsenteret et oplæg til Danmarks kommende nationale demenshandlingsplan og en handlingsplan for den ældre medicinske patient, for bare at nævne nogle få eksempler på markante områder, hvor vi har leveret netop på de løfter, vi har givet danskerne.

Så har vi stiltfærdigt sagt før valget: Venstre ønsker ikke at indføre ny brugerbetaling. Det står vi ved.

Kl. 14:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:23

Flemming Møller Mortensen (S):

Altså, jeg må bare gentage over for ministeren, at ministeren før valget selv sagde, at der ville blive nedsat et ekspertudvalg til at kigge på brugerbetaling. Det ekspertudvalg er ikke nedsat; det er ikke at holde et løfte. Og det er naturligvis med baggrund i den der slinger fra, hvad man siger før valget, til, hvad man siger efter valget, at jeg er meget interesseret i at høre, hvad det er, ministeren vil efter det næste valg. Er det stadig væk at udstikke en garanti, eller er det på samme måde at skrotte bebudede ting efter næste valg?

Hos Socialdemokraterne er vi meget optaget af, om der i Venstre stadig pønses på at indføre yderligere brugerbetaling i sundhedsvæsenet.

Kl. 14:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:24

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jeg vil gerne gentage: Den her regering har ingen intentioner om at indføre ny brugerbetaling i sundhedsvæsenet, hverken nu eller i næste valgperiode. Det står jo i skarp kontrast til Socialdemokratiet, der sagde én ting og gjorde noget andet bagefter. Derfor tænker jeg jo også, at spørgerens store interesse for brugerbetaling måske skyldes, at mens Socialdemokratiet havde regeringsmagten, øgede man brugerbetalingen rundtomkring i sundhedsvæsenet.

Den socialdemokratiske regionsrådsformand her i Region Hovedstaden var sågar ude at efterlyse endnu mere brugerbetaling i vores sygehusvæsen i en kronik i foråret 2015. Den tidligere regering øgede brugerbetalingen på en række forskellige områder, og jeg kan huske, at jeg på et tidspunkt læste, at Berlingske havde fået talt sammen, at den tidligere regering i alt havde indført brugerbetaling på op imod 1 mia. kr.

Så det er jo fristende at spørge, om det er den linje, som Socialdemokratiet vil fortsætte, hvis Socialdemokratiet på et tidspunkt måtte komme i regering. Jeg kan svare på vegne af den her regering: Vi ønsker ikke at indføre ny brugerbetaling i sundhedsvæsenet.

Kl. 14:25

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgeren.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:25

Kl. 14:27

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er dejligt, at det her om onsdagen i Folketingssalen altså er folketingsmedlemmer, der stiller spørgsmål til ministre, og ikke omvendt.

Jeg vil da sige, at jeg rent faktisk fik et svar fra sundheds- og ældreministeren, for ministeren siger, at regeringen ikke i denne valgperiode eller i næste valgperiode vil indføre yderligere brugerbetaling. Skal jeg tolke det som en garanti på samme måde som det, regeringen sagde før sidste valg? Og der må jeg så bare lige igen sige, at det godt kan være, at man har overholdt nogle ting, men jeg har i hvert fald også præciseret i dag, at man ikke har overholdt alle ting, for man har ikke nedsat et ekspertudvalg, som ministeren lovede før sidste valg. Men er det her en garanti?

Kl. 14:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:26

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Nej, der er forslag, der har ligget længere oppe i bunken, som vi har taget fat på først. Vi har leveret på vores centrale valgløfter om en bedre demensindsats, om en styrket indsats for den ældre medicinske patient, en Kræftplan IV – for bare at nævne nogle eksempler.

Udover at jeg igen gerne vil kvittere for Socialdemokratiets store tiltro til, at den her regering også fortsætter i næste valgperiode, så vil jeg også gerne kvittere for, at jeg må antage, at Socialdemokratiet har fortrudt den skræmmekampagne, som Socialdemokratiet leverede mod Venstre i sidste valgkamp, hvor man spredte flyers ud med alle mulige påstande om, hvad Venstre ville, som jo gik stik imod det, som Venstre sagde.

Så den garanti, som Socialdemokratiets ordfører nu omtaler, er jo så i virkeligheden også udtryk for, at Socialdemokratiet netop har indset, at vi har holdt vores løfte i forhold til brugerbetaling.

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til sundheds- og ældreministeren af hr. Flemming Møller Mortensen, Socialdemokratiet.

Kl. 14:27

Spm. nr. S 56

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Mener ministeren, at Australien, Storbritannien, Frankrig, Irland, Ungarn og Norge kompromitterer tobaksindustriens »kommercielle ytringsfrihed« ved at indføre eller allerede have indført neutrale cigaretpakker?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:27

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at Australien, Storbritannien, Frankrig, Irland, Ungarn og Norge kompromitterer tobaksindustriens »kommercielle ytringsfrihed« ved at indføre eller allerede have indført neutrale cigaretpakker?

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jeg kan ikke svare på, hvordan forholdene og lovene er i de seks lande, som spørgeren nævner, og slet ikke i en mundtlig besvarelse. Jeg ved, at spørgsmålet om kommerciel ytringsfrihed og varemærker har været et af de store diskussionsemner i forbindelse med de pågældende landes beslutninger om at indføre neutrale cigaretpakker. At fratage en i øvrigt lovlig industri sine lovlige varemærker er en stor beslutning, uanset hvilket produkt vi snakker om. Og i forhold til debatten om neutrale pakker tillader jeg mig blot at sætte spørgsmålstegn ved, hvad det er for en effekt, som det måtte have, hvis den allernederste del af en cigaretpakke blev hvid, grøn eller blå.

Vi har jo strammet lovgivningen på det her område, og vi har som regering fået vedtaget et lovforslag, som har øget størrelsen af advarselsmærkaterne på både bagsiden og forsiden af cigaretpakken til nu at skulle fylde 65 pct. af pakken. Og derfor tror jeg altså heller ikke, at det er den allernederste del af striben, der sådan vil gøre den helt store forskel i forhold til at indfri regeringens ambition om at få Danmarks første røgfri generation i 2030. 65 pct. af de nye pakker er dækket af billedadvarsler og tekstadvarsler, efter at vi har fået vedtaget vores lovforslag, som for nylig er trådt i kraft.

Derudover har vi jo fremlagt en lang række initiativer til at forebygge, at flere udvikler kræft, herunder en meget ambitiøs Kræftplan IV med en række initiativer på tobaksområdet. Jeg lægger bl.a. op til at få Folketingets opbakning til at ændre rygeloven, så eksempelvis elever på erhvervsskoler i lighed med elever på gymnasier ikke må ryge på skolens område. Det håber jeg at Folketingets partier, herunder spørgerens eget parti, vil være med til.

Endelig kan man jo fristes til at spørge: Hvis spørgeren er så opsat på at få indført neutrale pakker og det skal fremstå, som om det er den store løsning på alle udfordringer, vi har på tobaksområdet, hvorfor var det så, at man ikke gjorde det i løbet af de 4 år, hvor man havde muligheden for at gøre det?

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:29

Flemming Møller Mortensen (S):

Her fik jeg jo da i hvert fald ikke svar på mit spørgsmål. For spørgsmålet gik på, om de her fem lande – og det er altså fem EU-lande eller EØS-lande – har kompromitteret tobaksindustriens kommercielle ytringsfrihed. Det svarede ministeren ikke på.

Årsagen til, at jeg rejser det her spørgsmål i Folketingssalen i dag, er jo, at jeg havde indkaldt sundheds- og ældreministeren til et samråd om rygning den 27. september, hvor ministeren kom ret voldsomt op af stolen over, at vi taler om at indføre neutrale cigaretpakker i Danmark – det er Socialdemokraternes holdning, og det foreslog vi i foråret – hvilket de her fem lande, jeg nævner, allerede har gjort. Og der fik ministeren det til at fremstå, som om det var et spørgsmål om at kompromittere deres kommercielle ytringsfrihed.

Jeg ved godt, at ministeren ikke er forebyggelsesminister, men ministeren er trods alt sundhedsminister. Og derfor er det her jo dybt interessant. For her tror jeg godt der kan snige sig en meget ideologisk forskel ind: at ministeren altså taler om at beskytte tobaksindustriens kommercielle ytringsfrihed frem for at kæmpe danskernes sundhedssag og fremme forebyggelsen.

Grunden til, at de her fem EU-lande eller EØS-lande har indført neutrale pakker, er jo, at der er dokumentation for, at det virker. Det

virker især over for unge mennesker, som vi vel politisk bærer et helt særligt ansvar over for.

Kl. 14:34

Jeg spørger bare igen ministeren, altså som spørgsmålet er: Er det at kompromittere tobaksindustriens kommercielle ytringsfrihed at arbejde for neutrale cigaretpakker, som eksempelvis Storbritannien, Frankrig, Irland og Norge har indført?

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:31

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Først og fremmest skal der i hvert fald være sket et eller andet ude i Europa, hvis Australien er blevet medlem af EU; det er mig bekendt ikke sket. Og dernæst var der i hvert fald ikke nogen minister, der fik sig hidset op på det samråd, som spørgeren refererer til. Tværtimod husker jeg en sådan meget ophidset sundhedsordfører fra Socialdemokratiet, der med store armbevægelser forsøgte at puste noget op og antyde, at regeringen skulle mene det ene, det andet og det tredje.

For så vidt angår de lande, som bliver nævnt, skal jeg jo ikke som dansk minister fælde dom over, hvad der er konklusionen i de pågældende lande. Det, jeg nævner i min indledende besvarelse, er, at spørgsmålet om kommerciel ytringsfrihed var et af de store diskussionsemner i de pågældende lande. Og hvilke forhold der er, og hvordan lovene i øvrigt er i de seks lande, der bliver nævnt, har jeg i hvert fald ikke mulighed for at redegøre for under en mundtlig besvarelse inden for den tidsfrist, der er opstillet her.

Det er jo fint, at Socialdemokratiet forsøger at have en eller anden frelst holdning til nu at ville en hel masse på forebyggelsesområdet, men jeg spørger bare igen: Hvorfor var det, at man ikke indførte det forslag, som Socialdemokratiet nu står og snakker om her, mens man havde 4 år til at gøre det?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:33

Flemming Møller Mortensen (S):

Ministeren er fuldt ud klar over, hvor meget vi gjorde på tobaksområdet med at revidere rygeloven, men hvor Venstre og de andre borgerlige partier overhovedet ikke ville være med til en beskyttelse af børn og unges sundhed. Nej, dengang kaldte den nuværende sundhedsminister det for barnepigementalitet, at vi lavede regulering på gymnasierne. Nu kommer ministeren selv og vil lave regulering på erhvervsskolerne. Det hilser jeg velkommen. Det er en kovending, som ministeren har foretaget.

Så vil jeg sige, at det, ministeren nu bryster sig af at man har indført ved lov med Venstre ved roret, er et EU-direktiv. Og det er et EU-direktiv, som de lande, jeg nævner her – i hvert fald de lande, der er EU-lande og ikke EØS-lande – bare har ført videre end det, Danmark og Venstre-regeringen har villet.

Vi har sagt klart fra Socialdemokratiets side, hvad vi vil, når vi kommer til magten. Så vil vi have neutrale cigaretpakker, og vi vil have tobakken under disken i butikkerne, for vi ved, i hvor høj grad tobaksindustrien betaler detailhandelen for at reklamere. Det er én stor reklamesøjle, både hvad angår at stå med en cigaretpakke, og hvad angår placeringen af tobakken inde i butikken ved kassen. Men det forsværer Venstre åbenbart – for så langt ønsker Venstre ikke at gå i deres rygepolitik.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg vil gerne bede om, at man overholder taletiden på ½ minut, når man kun har ½ minut.

Og så er det ministeren.

Kl. 14:34

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jeg undrede mig over, at Socialdemokratiet ikke stillede et eneste ændringsforslag til regeringens lovforslag om at øge størrelsen af advarslerne på tobakspakkerne til at fylde 65 pct. Ikke ét ændringsforslag så vi fra Socialdemokratiets side. Tværtimod stemte man for regeringens lovforslag. Men man mener åbenbart noget andet i dag end for ganske nylig. Man mener også noget andet, end da man havde 4 år til at indføre det, man står og snakker om nu.

Man kan i hvert fald ikke beskylde Venstre for at have berøringsangst i forhold til rygeloven, tobaksområdet. Vi stod selv fadder til rygeloven, da den i sin tid blev indført. Og vi har nu præsenteret en ambitiøs Kræftplan IV, hvor vi jo har en lang række af forebyggelsesinitiativer – ikke mindst specifikt rettet mod børn og unge, fordi vi har en ambition om at sikre, at vi i Danmark får vores første røgfri generation i 2030. Det er en ambitiøs politik, og den kommer til at kræve rigtig mange initiativer. Det er derfor, at vi lægger en stribe frem og indbyder Folketingets partier til forhandling om dem.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er det spørgeren for det sidste spørgsmål.

Kl. 14:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Ja, og det glæder vi os fra Socialdemokratiets side rigtig meget til. For ministeren er jo fuldstændig klar over, hvad Dansk Folkeparti og Liberal Alliance har sagt. De giver i hvert fald ikke ministeren et flertal til at lave reguleringer på rygeområdet.

Nej, det, der er sandheden, er jo, at ministerens egen Sundhedsstyrelse havde fremlagt rigtig mange anbefalinger til, hvad man kunne og burde gøre i Kræftplan IV. Har regeringen taget dem op? Man har taget ganske få af initiativerne op, og derfor når regeringen jo ikke i mål. Nej, det her er en uambitiøs plan, der ligger, i forhold til forebyggelse og sundhedsfremme.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er det ministeren.

Kl. 14:36

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jeg hørte ikke noget spørgsmål, så det må være en kommentar, og så kan jeg jo få lejlighed til at komme med en kommentar tilbage. Det er ganske enkelt ikke korrekt, at vi ikke har foreslået langt, langt hovedparten af alle de ting, som Sundhedsstyrelsen er kommet med i deres faglige oplæg til en kræftplan. Socialdemokratiet har nul kræftplaner, har nul finansiering. Det er jo så det, vi står over for.

Vi har tværtimod sat ambitiøst ind i forhold til kræftområdet, så vi kan sikre, at danskerne får den bedst mulige kræftbehandling; så vi kan sikre, at vi forebygger, at børn og unge begynder at ryge. Jeg inviterer alle Folketingets partier ind til en forhandling om at være med til bl.a. at ændre rygeloven. Så håber jeg at kunne samle et flertal, og det er jo dejligt, hvis Socialdemokratiet vil være med til at sikre det. Venstre og Socialdemokratiet har ikke et flertal tilsammen, så lad os håbe, at der også er andre, der vil være med.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til spørgeren, og tak til ministeren.

Ministeren får endnu en runde, da spørgsmål 13 nemlig også er til sundheds- og ældreministeren. Det er stillet af hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Og han har en medspørger, der hedder hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 14:36

Spm. nr. S 54

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Jens Joel (S) (medspørger: **Christian Rabjerg Madsen** (S)):

Mener ministeren, at det er foreneligt med regeringens kræftudspil at lade landbruget udlede mere nitrat og derved højne nitratinholdet i grundvandet, når det, jf. Berlingskes artikel den 6. oktober 2016, kan være kræftfremkaldende for borgerne?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til www.b.dk »Ekspert om landbrugspakken: Drikkevandet er truet«.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsø til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:37

Jens Joel (S):

Tak for det. Spørgsmålet til sundheds- og ældreministeren lyder:

Mener ministeren, at det er foreneligt med regeringens kræftudspil at lade landbruget udlede mere nitrat og derved højne nitratinholdet i grundvandet, når det, jævnfør Berlingskes artikel den 6. oktober 2016, kan være kræftfremkaldende for borgerne?

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:37

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Tak for det. Jeg kan forstå, at spørgeren ønsker at vide noget om nitratudledning i forbindelse med landbrugspakken. Det ville jo være naturligt, at miljø- og fødevareministeren svarede på det spørgsmål på regeringens vegne, men jeg må forstå, at spørgeren ikke ønskede, at spørgsmålet, som ellers foreslået af Sundheds- og Ældreministeriet og Miljø- og Fødevareministeriet, blev stilet til den ansvarlige minister, nemlig miljø- og fødevareministeren, der i øvrigt stillede sig til rådighed for at besvare spørgsmålet.

Men så vil jeg i stedet i mit svar tage afsæt i det, som jeg har mulighed for at redegøre for, og som falder ind under mit ressortområde, nemlig regeringens udspil til en Kræftplan IV – også selv om jeg ikke tror, at det faktisk er det, som spørgeren er interesseret i.

Kræft er og vil i de næste mange år fortsat være en af de største udfordringer i vores sundhedsvæsen. Det er også baggrunden for, at regeringen har præsenteret et ambitiøst oplæg til en Kræftplan IV, hvor vi foreslår at løfte kræftområdet med 2,2 mia. kr. ekstra over de næste 4 år. Og ambitionen er, at vi skal nå målet om højeste internationale niveau på kræftområdet.

Vi vil forbedre kvaliteten af behandlingen, og vi vil samtidig lave en række indsatser, så vi kan forebygge, at så mange danskere får kræft. Vi vil udbygge kapaciteten på kræftområdet, så vi er forberedt på de udfordringer, vi ser i horisonten, og dermed er parat til i vores sundhedsvæsen at behandle det stigende antal kræftpatienter, som vi kan se der kommer i årene fremover.

Jeg glæder mig over, at regeringens udspil til en Kræftplan IV er blevet så flot og positivt modtaget af alle de mange forskellige aktører, der spiller en stor rolle på det her område, ikke mindst Danske Regioner, KL og Kræftens Bekæmpelse. Det synes jeg er positivt. I modsætning hertil står Socialdemokraterne, der hverken har præsenteret et forslag til en ny kræftplan eller for den sags skyld et forslag om at finde nogle penge til at investere i kræftbehandlingen, altså ingen plan og ingen finansiering.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:39

Jens Joel (S):

Det er ganske korrekt, at vi har været i dialog med ministeriet – en dialog, hvor jeg også skrev, at vi faktisk ikke ville diskutere med sundhedsministeren, om der kommer øget udledning af nitrat. Det siger GEUS jo at der gør. Det, vi gerne vil diskutere med sundhedsministeren, er, hvordan sundhedsministeren forholder sig, når Torben Sigsgaard, der er professor ved Institut for Folkesundhed ved Aarhus Universitet, siger, at øges mængden af nitrat i grundvandet, som GEUS's tal viser, så vil man også øge risikoen for eksempelvis tyktarmskræft hos kvinder. Der er mit spørgsmål – som ikke har noget med nitrattmængden at gøre – til ministeren jo så:

Hvordan harmonerer det, at regeringen med den ene hånd laver noget, der øger kræft risikoen, og med den anden hånd laver sin kræftplan? Det er det, vi gerne i al stilfærdighed vil have sundhedsministerens kommentarer til.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:40

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Men hvis man gerne vil vide noget om nitratudledning i forbindelse med landbrugspakken, er det jo besynderligt, at man ikke stiller spørgsmålet til den ansvarlige ressortminister. Som regering sætter vi jo, for så vidt angår Kræftplan IV, ind over for de vigtigste udfordringer, som vi kan se på kræftområdet. En af dem er forebyggelse. Vi har sat et mål om en røgfri generation i 2030 og dermed, at ingen børn og unge ryger i 2030. Vi synes, det er særlig vigtigt at rette meget stærkt fokus på tobaksområdet, fordi det jo ifølge Sundhedsstyrelsen er den suverænt største risikofaktor for kræft.

Det betyder ikke, at vi ikke kan sætte ind på andre områder i forhold til at forebygge kræft, og jeg mener naturligvis, at vi skal tage alle risikofaktorer for kræft alvorligt, også nogle af de miljøpåvirkninger, som kan øge risikoen for kræft. Der ved jeg at der er en række initiativer på Miljø- og Fødevareministeriets område, som omhandler beskyttelse af befolkningens sundhed mod miljøpåvirkninger. Det er bare ikke noget, jeg som sundheds- og ældreminister kan stå her og remse en masse op om. Det er derfor, det fortsat er mig ubegribeligt, at man ikke stiller spørgsmålet til den ansvarlige ressortminister.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:41

Jens Joel (S):

Men hvis ministeren enten havde snakket med sin kollega eller havde været her for en halv time siden, ville ministeren jo vide, at vi har stillet de spørgsmål til miljø- og fødevareministeren, og det er ikke

det, vi spørger om nu. Hvis vi skal indkapsle det, vi spørger om nu, så er det: Hvis – og det behøver ministeren jo ikke at forholde sig til, men hvis – eksperterne har ret i, at der kommer øget nitratudledning, som har en kræftisiko, betragter ministeren så det som et problem?

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:42

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jamen hvis spørgeren allerede har stillet spørgsmålet til miljø- og fødevareministeren, er der jo ingen grund til at spørge mig. Så er der jo kommet svar for en halv time siden, og så undrer jeg mig over, hvorfor det også er nødvendigt at spørge mig. Jeg redegør gerne for regeringens kræftudspil, oplæg til en Kræftplan IV, men jeg kan jo ikke stå og redegøre for, hvad det er for nogle initiativer og indsatser, der er i gang på en anden ministers ressortområde.

Vi følger naturligvis fra sundhedsmyndighedernes, og dermed også Sundhedsstyrelsens, side hele tiden med i den videnskabelige litteratur om mulige helbredseffekter af nitrat i drikkevand. I tilfælde af at Sundhedsstyrelsen i sin gennemgang af den videnskabelige litteratur bliver opmærksom på fund, som har betydning for befolkningens helbred og sundhed, så videregiver Sundhedsstyrelsen naturligvis den information til Sundheds- og Ældreministeriet.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er det medspørgeren, hr. Christian Rabjerg Madsen, og han har første gang 1 minut.

Kl. 14:43

Christian Rabjerg Madsen (S):

Er ministeren enig i, at øget indtag af nitrat kan være kræftfremkaldende?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:43

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

[Lydudfald] ... Og hvis spørgeren ønsker mit svar på forhold, der henhører under landbrugspakken, så vil jeg endnu en gang opfordre til, at man stiller spørgsmålet til den ansvarlige ressortminister.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:43

Christian Rabjerg Madsen (S):

Er ministeren enig i, at et øget nitratoptag hos mennesker kan give en øget kræftisiko?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:43

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Der er en lang række områder, som har betydning for kræft. Hvis man ønsker en specifik gennemgang af alle de specifikke faktorer, falder det en lille smule uden for et mundtligt § 20-spørgsmål.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så er det hovedspørgeren igen.

Kl. 14:43

Jens Joel (S):

Så er vi jo inde ved sagens kerne. Nu er der så en forsker her, en professor, som siger, at amerikanske studier viser den her sammenhæng. Det behøver sundhedsministeren jo ikke at kunne på fingerspidserne. Respekt for det. Men så er spørgsmålet jo sådan set stadig væk bare: Når der nu er den sammenhæng, bekymrer det så ministeren, at man får en øget kræftisiko ved noget, som en anden del af regeringen laver?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:44

Sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde):

Jeg mener, man skal tage alle risikofaktorer i forhold til kræft alvorligt, også nogle af de miljøpåvirkninger, som vi ved øger risikoen for kræft. Det er her, jeg henviser til, at jeg ved, der foregår en hel masse på miljø- og fødevareministerens ressortområde, som omhandler beskyttelsen mod miljøpåvirkninger i forhold til befolkningens sundhed.

Derudover følger de centrale sundhedsmyndigheder det her område. De følger løbende den videnskabelige litteratur på området, og så vedrørende mulige helbredseffekter i forhold til nitrat i drikkevand. Og jeg vil gerne gentage over for spørgeren, at hvis styrelsen i sin gennemgang af den videnskabelige litteratur måtte blive opmærksom på fund, som har betydning for befolkningens helbred, så vil de naturligvis som styrelse give den information videre til de relevante aktører, herunder også til Sundheds- og Ældreministeriet.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så siger vi tak til sundheds- og ældreministeren, tak til hr. Jens Joel og tak til hr. Christian Rabjerg Madsen for dagens bidrag.

Vi går over til spørgsmål 14. Det er til beskæftigelsesministeren, det stilles af hr. Leif Lahn Jensen, og han har en medspørger, der hedder hr. Jan Johansen.

Kl. 14:45

Spm. nr. S 38

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S) (medspørger: **Jan Johansen** (S)):

Mener ministeren, at regeringens kontanthjælpsloft giver alle borgere et retfærdigt minimumsbeløb til rådighed, der gør det muligt at opretholde en beskedent levefod?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo til oplæsning.

Kl. 14:45

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det, formand. Det er et spørgsmål til beskæftigelsesministeren:

Mener ministeren, at regeringens kontanthjælpsloft giver alle borgere et retfærdigt minimumsbeløb til rådighed, der gør det muligt at opretholde en beskedent levefod?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:45

Kl. 14:49

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Tak for spørgsmålet. Når regeringen sammen med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har indført et kontanthjælpsloft, er det for at sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde. Det er sund fornuft, at der skal være forskel på at være på offentlig forsørgelse og på at forsørge sig selv. Med kontanthjælpsloftet mener jeg at der er en bedre balance imellem et mærkbart incitament til at arbejde og rimelige rådighedsbeløb.

Den enlige forsørger med tre børn vil i dag efter loftets indførelse modtage ca. 285.000 kr. i samlede offentlige ydelser og tilskud og have ca. 13.000 kr. tilbage til rådighed hver måned, efter at skat og husleje er betalt. Og et ægtepar med tre børn vil kunne modtage knap 411.000 kr. i samlede ydelser og tilskud og have et rådighedsbeløb på ca. 15.500 kr. om måneden, efter at skat og husleje er betalt efter de nye regler. De beløb mener jeg er rimelige, og det kan man godt leve for, så svaret på spørgsmålet er: Ja.

Men det er klart, at loftet stiller krav om, at der skal foretages klare prioriteringer i udgifterne. Jeg vil gerne samtidig understrege, at loftet er indrettet sådan, at man kan få en kontant gevinst, selv om man kun arbejder nogle få timer om ugen. En typisk enlig forsørger med et barn skal f.eks. kun arbejde ca. 6 timer om ugen for at komme fri af både loftet og 225-timersreglen.

Det skal samtidig ses i lyset af, at vi i øjeblikket ser en positiv udvikling på arbejdsmarkedet. Beskæftigelsen for lønmodtagere er steget med cirka 46.000 personer fra juni 2015 til juni 2016, og ledigheden er faldet med cirka 13.000 fuldtidspersoner i samme periode. Dog er næsten 40 pct. af stigningen i beskæftigelsen fra juni 2015 til juni 2016 dækket af udenlandsk arbejdskraft. Det er regeringens klare ambition, at færre skal være på offentlig forsørgelse, og at flere skal i beskæftigelse og forsørge sig selv.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:48

Leif Lahn Jensen (S):

Vi er jo helt med på, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det sørger vi selv for, da vi var i regering, men spørgsmålet er sådan set, om der skal være et minimumsbeløb, som man skal kunne leve for. Altså, hvor langt skal man ned, for at man kan leve i det her land? Hvor lille et rådighedsbeløb skal en enlig med børn have, skal et par med børn have? Hvor langt ned skal det?

Jeg ved godt, at regeringen har afskaffet den her fattigdomsgrænse. Det er jo meget nemt at afskaffe den, for så kan man sætte ydelser langt ned, og så er der ikke nogen, der bliver fattige. Man hører tal som 17.000 kr. og 22.000 kr., men ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd er der rigtig mange, der kommer til at have langt under 6.000-7.000 kr. at leve for.

Så jeg er bare nødt til at spørge igen: Er der en eller anden form for minimumsbeløb – altså hvor man siger, at hvis mennesker har så lidt at leve for, kan man ikke leve for mindre i det her land, hvor et franskbrød i øvrigt koster meget mere end alle andre steder? Det kræver jo alligevel noget at leve i det her land. Men der må da være en minimumsgrænse, hvor man siger: Det er cirka her, og derunder skal det helst ikke komme, for så kan man ikke leve i det her land. Vil ministeren ikke bare anerkende, at sådan en grænse må der da være, eller opererer ministeren slet ikke med det?

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Jeg vil i hvert fald anerkende og forsvare de grænser, vi selv har lagt ind, og der er sund fornuft og logik i de grænser, for ved vores fastsættelse af disse lofter har vi taget afsæt i arbejdsmarkedets parter overenskomster og de aftalte mindstelønninger der, og så har vi sikret, at hvis man går fra kontanthjælp og over i et job, er man sikker på at få en gevinst her og nu ved at komme i job, således at man kan betale bussen, man kan betale sit fagforeningskontingent eller melde sig ind i en a-kasse, og så er der lidt tilbage i øvrigt. Større er afstanden ikke. Så vores lofter er indtænkt i forhold til vores overenskomstssystem, og det er for at sikre en fornuftig dynamik imellem et meget dynamisk arbejdsmarked og et meget trægt og stift socialt forsørgelsessystem.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:50

Leif Lahn Jensen (S):

Nu snakker ministeren igen om, om det kan betale sig at arbejde og alt det der. Lad os nu vende os til det, som spørgsmålet egentlig går ud på, og det er: Vil ministeren være med til at indføre et minimumsbeløb, hvormed man i det her land kan opretholde en såkaldt beskeden husførelse og levefod? Vil ministeren sætte sådan et minimumsbeløb – ja eller nej?

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:50

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Nej, jeg vil stå på mål for de beløb, vi har aftalt. For det er beløb, der står i en rigtig fornuftig relation til de beløb, der aftales af arbejdsmarkedets parter.

Vi kan ikke få et arbejdsmarked og et forsørgelsessystem til at fungere, hvis man skal til at betale for at gå på arbejde. Altså, hvis man ikke får nogen gevinst, når man er på kontanthjælp, ved at få et job, når man har betalt bus, fagforeningskontingent og a-kassekontingent, så vil der jo være indarbejdet en træghed, som ikke er hensigtsmæssig for arbejdsmarkedet. Og det er den, vi har fjernet.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så er det medspørgeren, hr. Jan Johansen.

Kl. 14:51

Jan Johansen (S):

I forlængelse af det vil jeg sige, at vi jo ved, at den tidligere regering faktisk fik kurven glattet ud og tallene for udsættelser af boliger bragt ned, på baggrund af at kontanthjælpsloftet blev hævet under den regering. Hvad vil ministeren gøre, når vi nu ved, at der er mange udsættelser på vej af familier, enlige mødre med to børn, som ikke kan betale huslejen? Hvorhenne vil ministeren placere de her mennesker, f.eks. dem fra storbyerne?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:52

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

For det første vil jeg sige, at når der optræder udsættelser, hvad der jo desværre gør, af boliger, så er det meget tragisk, og at det naturligvis er noget, som både boligforeninger og kommuner skal være meget opmærksomme på. For det andet er de årsager, der er til udsættelser, meget mere komplekse end det tema, der er her, og som er knyttet til kontanthjælpsloftet.

Hvis det er sådan, at man bliver dækket af kontanthjælpsloftet, og hvis det er sådan, at man ikke er i stand til at arbejde de 6-7 timer, der skal til for at komme fri af kontanthjælpsloftet, så er der mulighed for, at kommunerne hjælper med at prioritere, således at det sikres, at huslejen bliver betalt. Der er også den mulighed, at kommunerne kan give støtte, hvis det er sådan, at det på grund af andre og mere komplekse forhold er hensigtsmæssigt eller nødvendigt, at en familie skifter bolig til en billigere bolig. Men der er ikke lighedstegn imellem vores kontanthjælpsloft og udsættelser.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Medspørgeren.

Kl. 14:53

Jan Johansen (S):

Jeg har set statistikker fra boligselskaberne over, hvor mange tusinde familier der bliver nødt til at flytte. Jeg har set statistikker, der viser, at de bliver nødt til at flytte andre steder hen og ud i de tyndtbefolkede områder i landet. Er ministeren ikke bange for, at man simpelt hen eksporterer familier, der ikke har råd til at betale en bolig i f.eks. København eller Aarhus, til de tyndtbefolkede områder, så familierne mister tilknytningen til skolen, børnehaven, vennekredsen osv.? Hvad vil ministeren gøre ved det?

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:53

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

[lydudfald] ... med, at det lige præcis er huslejen, man ikke har råd til at betale, når man skal prioritere, og derfor også mit svar om, at kommunen kan hjælpe med at sikre, at huslejen bliver lagt ind i betalingsservice, således at man er sikker på, at den i hvert fald er betalt. Det er det ene, og det andet er, at der er meget mere komplekse grunde til udsættelser.

Det med variation og flyttemønstre er noget, man skal være opmærksom på, og det er noget, regeringen er opmærksom på. Det er grunden til, at vi har valgt en dagsorden, der hedder vækst og vækst i hele Danmark, fordi det er den sunde måde at få boligpriserne korigeret på, således at der ikke er for stor en trend med, at mennesker efter bestemte forsørgelsesmønstre flytter bestemte steder hen i Danmark, og at mennesker, som har højere indkomster, flytter andre steder hen. Det kan man udligne ved at skabe vækst. Vi kan ikke udligne det ved at give for høje offentlige forsørgelser.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:54

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Vi kan så ikke få ministeren til at sige et minimumsbeløb, men jeg har på et tidspunkt set, at ministeren har sagt følgende til Avisen.dk: »... at kontanthjælpsloftet for nogle vil betyde, at der skal

prioriteres skarpt, men at det har den rette balance mellem et rimeligt forsørgelsesniveau og et reelt incitament til at arbejde.«

Hvordan kan en minister vurdere den balance? Hvordan kan en minister vurdere, hvad der er et rimeligt forsørgelsesniveau, når man ikke vil sætte noget minimumsbeløb? Så kan minimumsbeløbet jo være på 0 kr., hvis det er det, man mener. Hvordan kan en minister det? Det er ligesom det, vi prøver på at forstå.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:55

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Som jeg i en anden sammenhæng har givet udtryk for, mener jeg, at vores kontanthjælpssystem er et meget afgørende basalt forsørgelsessystem i Danmark, som vi skal værne om og holde sundt.

Det, vi har gjort her, er, at vi har sikret en forsørgelse i kontanthjælpssystemet, som står i en tæt relation til de overenskomstmæssige lønninger, der aftales imellem LO og arbejdsgiverne på det private arbejdsmarked. Og der er præcis lagt et gap ind imellem de rådighedsbeløb, der er for lønmodtagerne, og de rådighedsbeløb, der er for dem, der er på kontanthjælp, så vi sikrer, at det kan betale sig at arbejde. Og vi har lagt ordningen ind på en sådan måde, at selv ved at arbejde meget få timer kan man få meget store gevinster.

Det mener jeg er et meget sundt og meget forsvarligt element at arbejde med.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Tak.

Vi går over til spørgsmål nr. 15, det er også til beskæftigelsesministeren, og det er stillet af samme spørger, hr. Leif Lahn Jensen. Der er også her en medspørger, hr. Jan Johansen.

Kl. 14:56

Spm. nr. S 39

15) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S) (medspørger: **Jan Johansen** (S)):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen vil medføre, at en lang række familier i Danmark kommer til at stå med et månedligt rådighedsbeløb, som er lavere, end hvad det offentlige vurderer er et minimumsbeløb at leve for, jf. SKATs grænse for gældsinddrivelse?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo, hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:56

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det, formand. Og jeg læser spørgsmålet til beskæftigelsesministeren op:

Mener ministeren, at det er rimeligt, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen vil medføre, at en lang række familier i Danmark kommer til at stå med et månedligt rådighedsbeløb, som er lavere, end hvad det offentlige vurderer er et minimumsbeløb at leve for, jf. SKATs grænse for gældsinddrivelse?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:57

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Tak. Reglerne for forsørgelsesydelse og reglerne for inddrivelse af offentlig gæld regulerer to helt forskellige forhold. Reglerne for ind-

drivelse indeholder retningslinjer for lønindeholdelse, og de fastsætter, hvilke afdrag skyldneren skal betale opgjort ud fra nettoindkomsten. Personer med en indkomst under indkomstgrænsen for lønindeholdelse vil som udgangspunkt få henstand med gælden.

En række kontanthjælpssatser er også før kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen under den nederste indkomstgrænse, f.eks. de satser for unge under 30 år, som blev indført under den tidligere regering, mens min forgænger, Mette Frederiksen, var beskæftigelsesminister. Så hvis en borger gør indsigelse i forhold til inddrivelsen, kan der gennemføres en betalingsevnevurdering. Ved denne betalingsevnevurdering anvendes fastsatte rådighedsbeløb, således at borgeren har et vist beløb tilbage at leve for.

Reglerne om inddrivelse og de fastsatte rådighedsbeløb har ikke noget at gøre med, hvilke forsørgelsesydelse eller hvor meget hjælp den enkelte skal kunne modtage fra det offentlige, og hvad det her er et rimeligt niveau. Indkomstgrænserne i inddrivelsesreglerne kan derfor ikke bruges som retningslinjer for, hvilke rådighedsbeløb forskellige ydelsesmodtagere skal have, hvis de modtager f.eks. kontanthjælp.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:58

Leif Lahn Jensen (S):

Det er jo lidt interessant, for SKAT har fastsat et månedligt minimumsbeløb på 6.020 kr., som sikrer, at man kan opretholde en såkaldt – det er dem, der bruger det ord, det er ikke mig – beskeden husførelse og levefod. Og hvis man har under det beløb at leve for, vil SKAT ikke inddrive gæld til det offentlige hos den enkelte person. Først vil jeg høre, om ministeren er enig i det her fastsatte minimumsbeløb, og om ministeren er enig i, at det er rimeligt og fair, at hvis man har mindre at leve for end 6.020 kr., skal SKAT ikke gå ind og inddrive den her gæld. Er ministeren enig i det?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:59

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Jeg har ikke noget grundlag for at have nogen bemærkninger til de minimumsbeløb, der er i inddrivelsessystemet. Det er ikke mit ansvar. Det er gældende dansk lovgivning, og den respekterer jeg. Sådan er det.

Men igen: Det har ikke noget at gøre med, hvad der er rimeligt, hvad der er fair, og hvad der er logisk i kontanthjælpssystemet som et midlertidigt forsørgelsessystem. Det, der er afgørende her, er, at vi har et forsørgelsessystem, der er fair, der er forsvarligt, og som hænger sammen med de overenskomster, der aftales mellem arbejdsmarkedets parter. Det har vi sikret, således at hvis man får et arbejde, er der plads til at betale de ekstra omkostninger, der er ved at få et arbejde. Så enkelt er det.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:00

Leif Lahn Jensen (S):

Men kan ministeren ikke godt forstå, at jeg synes, det ser lidt underligt ud, at der er en myndighed som SKAT, som siger, at hvis man har under 6.020 kr. at leve for, lever man med en beskeden husførelse og på en beskeden levefod, og så vil SKAT ikke røre ved de men-

nesker, mens når det er kontanthjælp, eller når det er ydelser i den retning, må man gerne leve under det, der kaldes en beskeden husførelse og levefod, for nu er det lige pludselig en anden ydelse? Er det ikke underligt? Hvordan skulle mennesker kunne forstå det?

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:00

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Jeg vil ikke tage stilling til, om det er underligt. Det er to forskellige systemer, som ikke har noget med hinanden at gøre. Inddrivelsessystemet er et spørgsmål om, hvad det er for kriterier, der skal være opfyldt, for at man får henstand med at betale noget gæld. Og det, vi har ansvaret for at forvalte på kontanthjælpsområdet, er en midlertidig forsørgelse, der er bygget op på en sådan måde, at der også er en gevinst, når man får et arbejde. Det er det, og kun lige det, vi har sikret med kontanthjælpsloftet.

Det er efter min opfattelse helt afgørende, at det er sikret. Ellers ville man køre videre med de svigt og de alt for langvarige ophold for alt for mange mennesker i kontanthjælpssystemet, som vi har set i de sidste år.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så er det medspørgeren.

Kl. 15:01

Jan Johansen (S):

Nu ved vi jo at regeringen, ministeren, har sagt, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen er rimelige. Jeg spekulerer lidt over, hvad ministeren og regeringen, når nu man skal ud og realisere de 225 timer, så har gjort for, at man sikrer, at der også er plads på arbejdsmarkedet til de 225 timer. Vi ved jo, at arbejdsmarkedet i dag kræver mange flere timer, og at det slet ikke er åbent og rummeligt nok til 225 timer. Jeg ser, at det i hvert fald fremadrettet er et helt andet arbejdsmarked, vi skal ind på at have, for at få de her mennesker ud i 225 timer. Det er arbejdsmarkedet slet ikke indrettet til.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:02

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Jeg er helt enig i, at det er et meget relevant dilemma, og det er overvejelser, som vi har været igennem i forbindelse med hele vores lovgivning.

Det er sådan, at der er meget store paradokser på vores arbejdsmarked allerede nu. Jeg har været inde på væksten i vores beskæftigelse, men også den tilsvarende vækst i indtaget af udenlandsk arbejdskraft, også til ufaglærte job, selv om vi har en meget stor mængde mennesker, som har været uden for arbejdsmarkedet gennem mange år i kontanthjælpssystemet. Her er det vores opgave at få hjulpet disse mennesker tilbage, og der er plads til dem på arbejdsmarkedet overalt i Danmark. Der er masser af job for både ufaglærte og faglærte. Der er også masser af deltidsjob. Der er lige kommet en undersøgelse fra Danmarks Statistik, der viser, at der sådan set er mange flere deltidsjob og meget mere deltidsbeskæftigelse, end nogen af os måske havde forestillet os.

Så der er plads på arbejdsmarkedet til dem, men der er intet, der går af sig selv. Opgaven med at få hjulpet disse mennesker tilbage på arbejdsmarkedet med den arbejdsevne, de har, er stor, men vi har givet det en høj prioritet.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:03 job, gør, at mit svar er et klart ja, jobbene er der. Det er afgørende, at kommunerne sørger for at få en tæt kontakt til erhvervslivet overalt i Danmark.

Kl. 15:06

Jan Johansen (S):

Tak for det. Jeg hører ikke ministeren komme med nogen løsning. Jeg hører ministeren komme med nogle forhåbninger om, at det nok skal ske. Jeg tror ikke på, at kommunerne er klædt på til det her. Og så vil jeg gerne endnu en gang spørge ministeren: Hvad vil ministeren gøre for, at vi fremadrettet får et mere rummeligt arbejdsmarked? Og hvordan vil ministeren sikre, at der ikke er nogen, der ikke kan opfylde reglen om de 225 timer, fordi jobbene ikke er der, og fordi der ikke er et arbejdsmarked til de mennesker?

Kl. 15:03

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:04

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Jamen vi har jo bygget reglerne op på en sådan måde, at kommunerne har en særskilt forpligtelse til at hjælpe dem, der har brug for hjælp for at komme i gang, så de er i stand til at opfylde kravet om de 225 timer. Hvis man ikke er i stand til at arbejde 225 timer om året, og det er jo i den her indfasning 113 timer, skal man selvfølgelig ikke skæres i ydelserne. Så der skal foretages en individuel bedømmelse fra kommunernes side.

Vi følger kommunerne meget tæt; vi vejleder kommunerne; og vi har betalt efter aftale med kommunerne for den ekstra administration, de får. Men opgaven er meget nødvendig. Kommunerne skal have separeret denne gruppe, således at der bliver taget stilling til, hvor mange der er i stand til at forsørge sig selv og med hvilke kvoter, og hvor mange der blandt disse aktivitetsparate mennesker skal have ekstra støtte til at komme videre, f.eks. i et ressourceforløb eller i en anden del af forsørgelsessystemet. De skal ikke fortsætte et årelangt ophold i kontanthjælpssystemet.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så er det spørgerens sidste spørgsmål.

Kl. 15:05

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil godt sige tak for alle de svar. Nu hører jeg ministeren sige, at alle dem, der bliver ramt af 225-timersreglen, bare kan få sig et arbejde. Så stiller jeg bare stille og roligt et spørgsmål, som det er meget enkelt at svare på: Er der så nok arbejde i det her land til alle dem, der bliver ramt af 225-timersreglen? Er der nok arbejde til alle dem?

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:05

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Ja, et af de alleralvorligste problemer i Danmark nu er vores manglende evne til at afdække det arbejdskraftsbehov, der er. Vi kan se en klar parameter i målingen af det her, og det er indtaget af øvrig europæisk arbejdskraft. Og hvor er det, den går ind? Den går f.eks. stadig massivt ind i ufaglærte job. Derfor: Kombinationen af, at der er stærke incitament i kontanthjælpsloftskonstruktionen til at tage deltidsjob, selv at tage meget få timer for at komme helt fri af den, og at der er dette store indtag af udenlandsk arbejdskraft til ufaglærte

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Leif Lahn Jensen og hr. Jan Johansen for dagens bidrag.

Vi går videre til spørgsmål nr. 16, og det er også til beskæftigelsesministeren. Det er stillet af fru Lea Wermelin.

Kl. 15:06

Spm. nr. S 53

16) Til beskæftigelsesministeren af:

Lea Wermelin (S):

Mener ministeren, at der kan være særlige udfordringer i forhold til de 152 borgere og deres børn, der pr. 1. oktober 2016 får nedsat deres økonomisk støtte som følge af kontanthjælpsloftet, på Bornholm?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 15:06

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Mener ministeren, at der kan være særlige udfordringer i forhold til de 152 borgere og deres børn, der pr. 1. oktober 2016 får nedsat deres økonomiske støtte som følge af kontanthjælpsloftet på Bornholm?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:06

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Tak for spørgsmålet. Som jeg har nævnt i forbindelse med svaret på S 38, mener jeg, at kontanthjælpsloftet er udtryk for en rimelig balance. Det er kun rimeligt, at der er forskel på at være på offentlig forsørgelse og at forsørge sig selv, og der skal altid være et økonomisk incitament til at vælge et aktivt arbejdsliv med den kapacitet, man har. Det gælder, uanset hvor man bor i landet. Den dansker, der hver dag går på arbejde, skal, uanset hvor vedkommende bor, kunne mærke, at det kan betale sig.

Med kontanthjælpsloftet mener jeg at der er en bedre balance mellem et mærkbart incitament til at arbejde og rimelige rådighedsbeløb. Jeg har allerede nævnt beløbene, men jeg synes, at de skal nævnes igen, fordi de er rimelige.

Altså: En enlig forsørger med tre børn vil i dag efter loftet modtage ca. 285.000 kr. i samlede offentlige ydelser og tilskud og have ca. 13.000 kr. til rådighed hver måned, efter at skat og husleje er betalt. Og et ægtepar med tre børn vil kunne modtage knap 411.000 kr. i samlede ydelser og tilskud og have et rådighedsbeløb på ca. 15.500 kr. om måneden, efter at skat og husleje er betalt.

For regeringen, som har som ambition, at færre skal være på offentlig forsørgelse og flere skal i beskæftigelse og forsørge sig selv, handler det jo også om, at forældrene, der kommer i job, kan være positive rollemodeller for deres børn. Det bedste, man kan gøre for børnene, er at understøtte, at forældrene kommer i job med den kapacitet, de har.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:08

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Der er ikke nogen tvivl om, at vi gerne vil have, folk kommer i arbejde. Det er selvfølgelig hele udgangspunktet. Men jeg deler bare ikke ministerens holdning til kontanthjælpsloftet, og det er jo ikke så mærkeligt. Grunden til, at jeg spørger til eksemplet fra Bornholm, er, at jeg synes, det her forslag endnu en gang understreger, at regeringen fører en politik, hvor man også skævvrider Danmark geografisk. Nu har jeg set, at Danmarks Statistik har lavet sådan nogle forskellige fine grafer over, hvordan fordelingen – også for kontanthjælpsmodtagere – er i hele landet, og der kan vi jo bare se, at der er nogle kommuner i landet, hvor der er en større andel af kontanthjælpsmodtagere.

Så hvordan forholder ministeren sig til, at kontanthjælpsloftet også rammer geografisk skævt, og at Bornholm, men jo også andre dele af landet, bliver særlig hårdt ramt? Hvad er ministerens svar på det?

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Det er, at det er en udfordring for Danmark, som ikke bare beskæftigelsesministeren, men hele regeringen tager meget alvorligt. Derfor regeringens dagsorden om vækst – og vækst i hele Danmark – og vores helhedsplan og vores 2025-strategi. Det afgørende for at få løst det alvorlige problem, der peges på, er jo at sørge for, at de områder, som har mange kontanthjælpsmodtagere, får en større vækst. Derfor udflytningen af offentlige arbejdspladser; derfor alle de initiativer, vi har taget, med planlovgivning, landbrugslovgivning osv., således at vi kan få disse områder med og skabe vækst og beskæftigelse.

Løsningen på et skævt Danmark er ikke at have for høje sociale ydelser eller sociale ydelser, der er i ubalance med vores overenskomstfastsatte lønninger.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:10

Lea Wermelin (S):

Men jeg tror sådan set på, at folk, der er ledige i Danmark, gerne vil have et arbejde. Jeg tror også, de knokler på for at få et arbejde. Derfor deler jeg ikke ministerens holdning om, at så længe man bare får lidt pisk, skal man nok finde det arbejde.

Men jeg kan så også godt høre, at ministeren jo taler om, hvordan vi får et Danmark i bedre balance. Problemet er jo bare, at man fører en politik, som betyder det stik modsatte. Jeg har i hvert fald endnu ikke hørt ministeren sige, hvad svaret så er til de borgere, der bor på Bornholm, som jo er en ø. Hvis de har søgt og søgt arbejde og ikke kan få et arbejde, må ministeren vel anerkende, at de bliver ramt af kontanthjælpsloftet, men jo ikke nødvendigvis har en jobmulighed. Så hvad er svaret til de mennesker?

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:11

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Svaret er, at alle vores kommuner har en udfordring, som vi har givet meget høj prioritet fra regeringens side, og det er at være langt

bedre til at hjælpe de mennesker, der har været på kontanthjælp i alt for lang tid, enten i arbejde med støtte af kontanthjælpssystemet og de forpligtelser, der følger her, eller videre i ressourceforløb, fleksjob, eller hvor de skal hen.

Det er ikke nogen option for regeringen at køre videre, sådan som vi har kørt i en årrække. Vi har jo set masser af eksempler på mennesker, der er trådt frem og har sagt: Vi har været på kontanthjælp kontinuerligt i 10 år, 15 år – helt op til 24 år har jeg hørt. Og vi har set opgørelser over, hvor mange tusinder der har været kontinuerligt på kontanthjælp i mere end 10 år. Det er at svigte de mennesker. Jeg ønsker ikke at bruge pisk, men jeg ønsker at udvikle et system, der er logisk og sammenhængende, og bygge op over den logik på arbejdsmarkedet, der aftales mellem arbejdsmarkedets parter.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:12

Lea Wermelin (S):

Jeg kan sådan set sagtens være enig i, at vi altid skal forsøge at blive bedre til at hjælpe kontanthjælpsmodtagere i arbejde. Problemet er jo, hvis man har som udgangspunkt, 1) at man tror, at kontanthjælpsmodtagerne ikke vil i arbejde, eller 2) at man tror, at fordi man gør folk fattige og lader børn vokse op i fattigdom, så betyder det, at folk får et arbejde. For det ved vi jo godt ikke vil være tilfældet.

Men anerkender ministeren ikke, at der kan være områder i Danmark, hvor det er svært at få et arbejde, og hvor de tiltag, som ministeren taler om, ikke nødvendigvis betyder, at der er masser af jobs at få; og at der kan være særlige omstændigheder, f.eks. også på øerne, som gør, at man bare ikke kan få det arbejde? Så må ministeren vel anerkende, at det har en økonomisk betydning, og at man derfor slår folk oven i hovedet, uden at de nødvendigvis kan gøre noget ved det.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:12

Beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen):

Jeg anerkender, at muligheden for at få bestemte job ikke er lige overalt i Danmark. Men når vi ser på arbejdsløshedstallene, kan vi se, at der som helhed er meget små variationer.

Det, der er løsningen for de mennesker, vi taler om her, hvis ikke de kan løse deres egen udfordring med at få job, er at bede kommunen om støtte. Kommunen har en forpligtelse til at være aktivt opsøgende i forhold til erhvervslivet, få kontakt med erhvervslivet og hjælpe disse mennesker tilbage på arbejdsmarkedet med den kapacitet, de har. Og som jeg har været inde på i tidligere spørgsmål her, er det ikke ret mange timer, der skal til, for at man kan give disse mennesker et trykt fodfæste på arbejdsmarkedet og i øvrigt fuldstændig frigøre dem fra alle effekter af både kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til ministeren. Tak til fru Lea Wermelin for dagens bidrag.
Hermed er spørgetimen for i dag er afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om friplejeboliger. (Effektivisering af den almene boligsektors drift, forsøg med varmeregnskaber m.v.).

Af udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg).
(Fremsættelse 05.10.2016).

Kl. 15:13

Forhandling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Forhandlingerne er åbnet, og den første ordfører, der får muligheden, er hr. Kaare Dybvad fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Kaare Dybvad (S):

Tak. Socialdemokratiets vision er, at vi også i fremtiden i Danmark har mulighed for at bo i blandede boligområder, at de store byer ikke bliver reservater for de rigeste, og at alle befolkningsgrupper har adgang til en bolig, de kan betale. Derfor mener vi også, at vi skal effektivisere driften i de almene boligorganisationer, ikke for at effektivisere for effektiviseringens skyld, men fordi det er en måde at sikre på, at huslejerne kan holdes nede eller måske endda sænkes. Det vil give bedre vilkår for lejerne generelt og i særdeleshed for dem, der har den dårligste økonomi. Det er også derfor, vi var med i aftalen fra 2014, hvor vi aftalte, at man skulle effektivisere de almene boligselskaber.

Regeringen er nu kommet med et konkret forslag til, hvordan de opstillede mål skal opfyldes, og det betyder, at der skal spares ca. 1,5 mia. kr. ud af de her 18,6 mia. kr., der bruges – omkring 8 pct. af det samlede beløb.

Der er gode takter i lovforslaget. Det drejer sig ikke mindst om, hvordan man tilpasser driften til den løbende udvikling, der sker i samfundet. Som eksempel kunne man nævne forenklingen af sagsgangen i forbindelse med godkendelse af pantsætning.

Fra Socialdemokratiets side er vi dog optaget af, at man ikke kommer til at indføre for meget detaljestyling med lovforslaget. Vi er ikke interesseret i at styre boligselskaberne og de enkelte afdelinger mere end det absolut nødvendige. Vi ser en risiko for, at nogle af de tiltag, som er i lovforslaget, vil skabe øget bureaukrati og vil medføre nye konsulenter på boligkontoret, mens der samtidig bliver færre til at stå for driften ude i afdelingerne.

Derfor synes vi, man skal kigge på nogle af de høringssvar, der bl.a. er kommet fra Boligselskabernes Landsforening, som advarer om, at nogle tiltag kan være unødige og fordyrende. Det drejer sig eksempelvis om de foreslåede effektivitetstal, om ydelsesbeskrivelsen og om granskningen af vedligeholdelsesplanerne. Vi opfordrer til, at man lytter mere til boligselskabernes indvendinger, da det jo er dem, der i dagligdagen skal udføre de planlagte effektiviseringer og dermed sikre huslejenedsættelser. Det hjælper ikke noget, hvis vi med den ene hånd sparer 1,5 mia. kr. på driftsudgifterne, men i stedet opbygger andre udgifter for at forestå kontrollen.

For Socialdemokratiet er det også væsentligt, at vi får slået fast, at beboerdemokratiet med forslaget ikke begrænses, men at der alene er tale om en præcisering af de eksisterende regler. Det er en bekymring, som jeg har mødt flere steder, og jeg vil gerne understrege, at der ikke ændres i de eksisterende rettigheder, der er i beboerdemokratiet.

Sluttelig vil vi også gerne have gravet yderligere i, hvad ændringen om hårde hvidevarer reelt indeholder. Som vi læser det, er det en begrænsning af boligselskabernes muligheder for at indkøbe hvide-

varer gennem store indkøbsaftaler, og det vil måske give en risiko for, at man betaler flere penge for hvidevarer, når man ikke kan indkøbe dem gennem store indkøbsaftaler. Det ser vi frem til at få uddybet.

Når det er sagt, vil vi gå konstruktivt ind i det videre arbejde. Vi vil se, om der er mulighed for at begrænse de tiltag, som fører til yderligere administration og kontrol. Vi vil også se på, hvordan vi får gennemført de planlagte effektiviseringer og dermed også får lavere huslejer til gavn for lejerne og dermed til gavn for sammenhængskraften i vores samfund som helhed.

Med de ord ser vi frem til det videre arbejde i udvalget.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg siger tak til hr. Kaare Dybvad. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Derfor går vi over til den næste ordfører, og det er fru Merete Dea Larsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Merete Dea Larsen (DF):

Dansk Folkeparti stiller sig rigtig positivt over for at effektivisere driften af de almene boliger. Vi mener, det er en fordel, at det faktisk sker via branchemål. Det vil sige, at dem, der sidder med økonomien og driften til daglig, også får indflydelse på, hvordan man bedst effektiviserer.

Vi bemærker dog, at der ikke er nogen konsekvens indregnet. Det er ikke, fordi vi mener, at der nødvendigvis skal være en pisk, men vi mener, at det er hensigtsmæssigt, at der om ikke andet er en form for midtvejsstatus, så vi kan se, om de her besparelser rent faktisk bliver realiseret, og hvorvidt de forskellige boligselskaber lever op til deres del af effektiviseringerne. Kun med en midtvejsstatus får vi mulighed for at rette op undervejs, hvis ikke det lykkes med en effektivisering og den deraf lavere husleje, som lejerne gerne skulle opleve.

Det andet store element i lovforslaget er et forsøg med indeklimamåling som beregningsfaktor i stedet for varmekorrigt. Her bemærker vi, at det er beboerne, der skal træffe beslutning om, hvorvidt en afdeling skal indsende den her ansøgning om deltagelse, og det mener vi er et rigtig vigtigt element for at sikre og bevare beboerdemokratiet. Det er dog mit håb, at rigtig mange vil sende den her ansøgning ind, da vi mener, det vil give god mening, både for indeklimaet, men også for forebyggelsen af f.eks. skimmelsvamp, som kan have rigtig mange sundhedsskadelige konsekvenser.

Så vi håber, der vil blive set positivt på en midtvejsstatus, og sender trykt forslaget direkte til de videre forhandlinger.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kaare Dybvad. Værsgo.

Kl. 15:19

Kaare Dybvad (S):

Tak. Jeg vil egentlig bare spørge ordføreren, om Dansk Folkeparti er enig i, at vi så vidt muligt ikke skal detailregulere de enkelte boligselskaber, men sørge for, at det medfører så lidt bureaukrati som muligt på det centrale plan. Jeg hørte det sådan, men nu må ordføreren uddybe, hvis jeg tager fejl.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Merete Dea Larsen (DF):

Jeg er fuldstændig enig med Socialdemokraternes ordfører på det her område. Men det er så heller ikke helt sådan, jeg læser forslaget – at der vil ske en yderligere bureaukratisering. Tværtimod. Men det er jo selvfølgelig forskellige øjne, der læser. Det håber jeg vi får afklaret nærmere i de videre forhandlinger.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Merete Dea Larsen. Næste ordfører er hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Som bekendt er det lovforslag, vi behandler nu, en opfølgning på aftale, der er indgået mellem regeringen, BL - Danmarks Almene Boliger og KL tilbage i juni måned. Her blev de tre parter enige om at effektivisere den almene boligsektor for 1,5 mia. kr. frem mod 2020.

Den eneste fordel ved ikke længere at være Danmarks største parti er, at så har der jo været hele to ordførere her på talerstolen, der allerede har redegjort grundigt for lovforslagets konkrete indhold, så det behøver jeg ikke.

Jeg vil dog godt helt overordnet understrege følgende: For Venstre er det afgørende, at den almene boligsektor bliver drevet så effektivt som muligt. Det er til gavn for boligorganisationerne, kommunerne, staten, men jo altså først og fremmest for beboerne. Og når jeg siger »først og fremmest for beboerne«, skyldes det, at en effektivisering jo giver mulighed for at sænke huslejerne i de almene boliger, uden at kvaliteten eller serviceniveauet forringes.

Venstre er selvfølgelig klar over, at en effektivisering af den almene boligsektor ikke finder sted fra den ene dag til den anden, men dette lovforslag er absolut et skridt på vejen mod målet, og på den baggrund støtter Venstre naturligvis lovforslaget.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Vi siger tak til hr. Jan E. Jørgensen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg vil da gerne starte med at takke Venstre for det løftebrud, de har leveret, i og med at den ændring af planloven, som der ellers var lagt op til, hvor Venstre under valgkampen sagde, at man ville afskaffe 25 pct. af de almene boliger, jo heldigvis blev afskaffet. Derfor har lovforslaget i dag jo sådan set større betydning, fordi vi har udsigt til, at der er en række større kommuner, der bygger pænt, bl.a. her i København og i Aarhus. Så det er rigtig godt, at der er lagt op til, at der kan bygges flere almene boliger.

Med hensyn til lovforslaget synes jeg, det er utrolig vigtigt, at det er boligforeningsafdelingerne, som er drivkraften i udviklingen af de almene boliger. I lovforslaget foreslås det at give mere kompetence til boligorganisationen i forhold til afdelingerne. Jeg synes ikke, at lovforslaget, sådan som det er formuleret nu, er særlig præcist. Jeg tror godt, at det kan medføre, at man bliver lidt i tvivl om, hvor meget boligorganisationen skal gå ind og overrule det, som afdelingerne gør, eller det, som afdelingerne vælger ikke at gøre. Så der er sådan set grund til i en udvalgsbehandling at få præciseret, om det kan

skrives bedre i de lovparagraffer. For det vil være rigtig uheldigt, hvis en uklar lov medfører, at der bliver flere konflikter mellem boligorganisationen og boligforeningens afdelinger.

Grunden til, at det er farligt, er jo, at det undergraver det beboerdemokrati, som er nøglen i afdelingerne. Det er jo det beboerdemokrati, som gerne skal medføre, at man kan udvikle den almene sektor. Jeg synes, det er væsentligt, som det også er intentionen i lovforslaget her, at give afdelingerne lidt bedre redskaber til at kunne gennemskue egne driftsbudgetter og dermed have bedre muligheder for at se på, om der er et budgetforslag for afdelingen, der skal ændres.

Jeg er sådan set sikker på, at der er et sparepotentiale derude. Der er nogle boligforeninger, som i stort omfang har valgt løsninger, hvor man i stor udstrækning bestiller håndværkere til at udføre opgaverne, og jeg tror sådan set, der kan spares penge ved, at man i højere grad indliciterer opgaver, sådan at det er boligforeningens egne medarbejdere, som vedligeholder grønne områder og laver småreparationer som ansatte i boligorganisationen.

Så har vi en særlig situation lige nu, hvor der er en række beboere i det almennyttige system, som bliver ramt af lavere indtægter som følge af blå bloks indførelse af kontanthjælpsloft, 225-timersreglen og lavere integrationsydelse. Der er der altså en række boligforeninger, som lige nu arbejder hårdt og meget målrettet på at oprette job til de beboere, som bliver ramt af 225-timersreglen. Der er boligforeninger, som vælger at hjemtage udliciteret trappevask og tilbyde beboere at blive trappevaskere i 225 timer med almindelig løn. Der er også nogle boligforeninger, der begynder at kigge på, om der er noget i den planlagte vedligeholdelse, som er opgaver, som kan udføres af beboere med løn, og så ansætter nogle af beboerne.

En af de lovlige sideaktiviteter for en boligforening er at lave socialøkonomiske virksomheder eller at give plads til, at socialøkonomiske virksomheder kan etablere sig i boligforeningen. Det ville skabe mere liv i afdelingerne. Det kunne være med til at løse nogle vedligeholdelsesopgaver. Det kunne styrke fællesskabet i en afdeling, og det kunne også i nogle tilfælde bidrage til at reducere udgifterne, som det her lovforslag har fokus på. Jeg håber, at de løsninger med socialøkonomiske virksomheder bliver mere udbredt i årene fremover.

Hensigten med lovforslaget er jo at komme frem til at spare 1,5 mia. kr. i 2020 i forhold til en udvalgt udgift på 18,4 mia. kr. Det er jo egentlig et temmelig stort beløb. Det gode ved lovforslaget her er, at der jo ikke er indlagt en sanktionsmulighed, hvis det er sådan, at man ikke når målet i 2020. Det kan også være lidt svært at vide, om potentialet virkelig er så stort.

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at boligforeningerne har en stabilitet omkring den planlagte vedligeholdelse, og at der spares op i budgetterne i tide, sådan at der ikke kommer voldsomme huslejestigninger lige pludselig. Et af de potentialer, der er for afdelingerne, er sådan set at kigge nøje på det grønne område – hvordan det indrettes og vedligeholdes, hvilken affaldshåndtering der etableres, hvordan man indretter legepladser, driver fælleshuse, og hvilke energibesparelser der kan være i belysning og drift. Så der er sådan set steder, hvor man via beboerdemokratiet og ved at give beboerne mere oplysning kan komme frem til at spare penge og nedsætte huslejen.

Jeg synes, der er nogle ting, der ikke er belyst ordentligt – bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt konvertering af lån kunne være en del af det her med at nå sparemålet på 1,5 mia. kr. Så det er egentlig væsentligt at få afklaret, hvad det er for nogle muligheder, en boligorganisation har for at omlægge sine lån for at nedsætte sine driftsudgifter.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Der er ingen korte bemærkninger. Så vi går videre til den næste ordfører, og det er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:26

Kl. 15:29

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne starte med at tilslutte mig ordene fra Socialdemokraternes ordfører om, at vi ikke skal have for mange regler på området, og ordene fra Enhedslistens ordfører om, at boligafdelingerne burde bestemme alting selv. Det er også Liberal Alliances politik under den forudsætning, at de begynder at leve af deres egne penge i stedet for at leve af offentlige penge.

Det er jo sådan, at der er store offentlige tilskud til etablering af almennyttige boligorganisationer, og at der også er et løbende tilskud, i forbindelse med at de ikke er underlagt de samme skatteregler, som en privat udlejer eller en ejerforening er, hverken i form af beskatning af overskud eller i form af ejendomsværdiskat. Så der er et ret stort årligt tilskud og i begyndelsen etableringsstøtte til boligselskaber, og det er derfor, at vi som folkets repræsentanter og som skatteydernes repræsentanter bliver nødt til at gå op i, om de offentlige midler, som ender ude i boligorganisationerne, forvaltes godt nok. Og der kan vi jo konstatere, at selv boligorganisationerne mener, at de ikke driver sig selv effektivt derude. De driver sig selv ineffektivt og opkræver for høj husleje, som fører til for høj huslejestøtte til borgerne. De kunne have haft en lavere husleje, og huslejestøtten kunne have været mindre, hvis de var blevet drevet effektivt, og derfor har boligselskaberne selv i en aftale med regeringen erkendt, at der er et besparelspotentiale, et effektiviseringspotentiale på i hvert fald 1,5 mia. kr., og det er det, som det her lovforslag skal hjælpe dem med at udmønte og anspore dem til at finde.

Derfor bakker vi op om lovgivningen indtil den dag, hvor der ikke behøver at være nogen boligstøtte, og hvor boligselskaberne til gengæld kan få lov til at beholde deres overskud og ikke skal sende det ind i Landsbyggefonden – den dag, hvor boligforeningerne er private boligforeninger på lige fod med så mange andre boligformer og ikke får nogen særbehandling af staten. Indtil den dag bliver vi nødt til at have sådan et lille overformynderi for staten, som sørger for, at de offentlige midler, som ryger ud til boligorganisationerne, forvaltes på forsvarlig vis.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til hr. Ole Birk Olesen fra hr. Kaare Dybvad, Socialdemokratiet.

Kl. 15:29

Kaare Dybvad (S):

Tak. Man må tage den ros, man kan få, så jeg skal gerne sige tak for det. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, hvad ordføreren mener om det spørgsmål, jeg stillede til Dansk Folkeparti: Hvad mener ordføreren om den kritik, der kommer fra Boligselskabernes Landsforening om, at indførelse af effektivitetstal og ydelsesbeskrivelse og granskning af vedligeholdelsesplaner vil være for meget bureaukrati i forhold til, hvad effekten vil være af de tiltag? Hvad er Liberal Alliances holdning til det?

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har noteret os det i høringssvarene. Men vi synes, vi har behov for at se nærmere på den kritik, før vi kan erklære os enige eller uenige. Vi har set det, og nu kigger vi på det og finder ud af, om vi kan tilslutte os.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren? Så siger vi tak til hr. Ole Birk Olesen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Pernille Schnoor fra Alternativet.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Pernille Schnoor (ALT):

Alternativet er tilhænger af en stærk demokratisk styret almen boligsektor i Danmark. Den almene boligsektor har tilført Danmark og vores borgere et godt og nødvendigt boligtilbud. Det er en stor fordel, at vi som samfund har gode udlejningsboliger, der understøtter mobiliteten i vores samfund og sikrer, at vi har boliger til også den brede del af befolkningen og de borgere, der midlertidigt eller permanent oplever udfordringer i deres tilværelse og på arbejdsmarkedet.

L 10 sigter mod effektivisering af den almene boligsektors drift, forsøg med varmeregnskaber m.v. Der er elementer i L 10, som vi ser positivt på, såsom samdrift og sammenlægning af boligafdelinger med hensyn til administrative ydelser og driftsydelser generelt. Men der er også andre elementer som den yderligere rapportering og benchmarking, som kan være fordyrende og føre til et bureaukratisk kontrolregime. Så vi læner os op ad flere af høringssvarene, som udtrykker tvivl om, hvorvidt disse elementer vil forstærke dialogen mellem beboere og kommunen, altså være til gavn for beboerdemokratiet. Vi ønsker ikke, at beboerdemokratiet begrænses.

I Alternativet er vi altså positivt stemt over for det overordnede formål med L 10 om at sikre en lav huslejeudvikling og en bedre gennemsigtighed af huslejekonsekvenserne, men vi er bekymrede for, om alle elementer i lovforslaget lever op til det formål. Vi ser derfor frem til udvalgsbehandlingen for at få lovforslaget og dets elementer foldet mere ud.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Pernille Schnoor. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det fru Lotte Rod for Radikale Venstre.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det. Noget af det, jeg holder allermest af i Danmark, er, at vi er et samfund med stor tillid til hinanden. Vi bor sammen, går i skole sammen, lærer hinanden at kende, og dermed kan vi have tillid til hinanden på kryds og tværs. Her spiller det jo en vigtig rolle, at vi har almene boliger, og at de er drevet på en effektiv måde. Derfor støtter vi i Radikale Venstre også regeringens idé med det her forslag.

Når jeg har læst høringssvarene, har jeg lagt mærke til to ting, jeg vil spørge ministeren om. For det første skriver BL, at de regler, der nu bliver lavet om vedligeholdelsesplanerne, er unødvendige og fordyrende. Derfor kunne jeg godt tænke mig at bruge førstebehandlingen til at bede ministeren om at fortælle, hvorfor regeringen har lagt snittet lige præcis der, hvor man har gjort det.

For det andet er der udtrykt bekymring for beboerdemokratiet. BL siger igen, at man er bekymret for, at nogle af de velfungerende løsninger, der er rundtomkring, skulle blive ændret. Sådan læser jeg det ikke umiddelbart, og derfor tænker jeg også, at det vil være nyttigt, hvis ministeren vil sige bare to ord om, hvordan hun ser på det, og hvordan hun forholder sig til BL's bekymring. Men Radikale Venstre støtter forslaget.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Lotte Rod. Der var et spørgsmål til ministeren. Den næste ordfører er fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak skal De have. I SF mener vi, at der er et akut behov for billige boliger. Regeringens kontanthjælpsloft har jo desværre øget det behov. Men uanset om der er kontanthjælpsloft eller ej, mener vi, at alle borgere skal have mulighed for at bo i en sund og god bolig. Vi vil derfor gerne takke regeringen for at fremsætte lovforslaget, der kan fremme udbuddet af billige boliger.

I SF mener vi naturligvis, at den almene boligsektor skal drives så effektivt og billigt som muligt dog uden at gå på kompromis med kvaliteten og til gavn for beboerne. Netop det synspunkt må gerne følges op med tydeliggørelse af, at effektiviseringer skal komme beboerne til gode i form af lavere husleje. Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg synes, at behovet for gode og billige boliger faktisk understreges rigtig godt af socialrådmanden i Aarhus. Ved hjælp af frikommuneforsøg i Aarhus har man besluttet at give ekstra boligstøtte til udsatte borgere, for som rådmanden siger, er det rigtig dyrt for kommunerne, når udsatte borgere ikke har råd til at blive i deres bolig. Det er derfor en samfundsøkonomisk win-win-situation at løse en del af problemet der, hvor det reelle problem er opstået. Og problemet er alt for dyre almene boliger.

Vi vil foreslå, at lovforslaget styrkes, hvad angår beboernes mulighed for at klage til kommunalbestyrelsen. Vi foreslår også, at forslaget forholder sig til, hvordan boligforeningerne beregner henlæggelser til vedligeholdelse, jævnfør det høringssvar, der er fra BO-SAM, som gør gældende, at faste stigningstakter i huslejen ikke stemmer overens med henlæggelser til vedligeholdelse, hvorved en del af boligforeningerne akkumulerer et uhensigtsmæssigt stort overskud. Vi foreslår derfor også, at lovforslaget giver kommunerne en øget tilsynsbeføjelse med henblik på at styrke formålet med loven.

Ifølge lovforslaget lægges der op til målinger af indeklimaet. Et øget fokus på indeklimaet og fugt i almene boliger er naturligvis fornuftigt. I SF tror vi dog mere på oplysning som metode til eventuel adfærdss ændring. Vi er ikke overbeviste om, at den del af lovforslaget vil resultere i en retfærdig afregning af det faktiske forbrug og udgifter. Tværtimod frygter vi, at forslaget kan resultere i en for den enkelte beboer uoverskuelig afregning og eventuelt uventet store ekstraudgifter. Det er en bekymring, som ista i øvrigt deler, jævnfør deres høringssvar.

Afslutningsvis vil jeg blot sige, at det virker noget besynderligt at inddrage ændringer af friplejeboligområdet i det her lovforslag. I SF er vi skeptiske over for, hvordan den nuværende friplejeboligordning virker. Hovedfokus i lovforslaget er dog tilpasninger af lovgivningen på det almene område og de ændringer, der er vedrørende friplejehjem af begrænset karakter. Derfor støtter vi også den del af forslaget.

Med de nævnte bemærkninger foreslår vi, at forslaget kvalificeres i udvalgsbehandlingen, og vi ser gerne, at det får større fokus på beboerdemokrati og større inddragelse af beboerne i deres lokale boligmiljø. Tak for ordet.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Vi siger tak til fru Kirsten Normann Andersen, og jeg kan sige, at det her er en helt særlig tale. Det er nemlig fru Kirsten Normann Andersens første tale, jomfrutalen, og tusind tak for den. Vi håber, der kommer mange flere fra den kant.

Den næste ordfører er hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak. Det centrale i lovforslaget er, at almene boliger fremover skal drives mere effektivt. Det er en følge af den aftale, som regeringen, Kommunernes Landsforening og Boligselskabernes Landsforening aftalte i juni i år. Aftalen indeholder en målsætning om at gøre driften af den almene sektor mere effektiv, nemlig med 1,5 mia. kr. i 2020 set i forhold til regnskaberne i 2014. Målet ses som et samlet mål for hele den almene boligsektor, men det er op til den enkelte boligorganisation og -afdeling at finde ud af, hvordan man når målet. Målet tvinger med andre ord ikke den enkelte boligafdeling eller -organisation til at nå et bestemt delmål. Der er nemlig stor forskel på potentialet i de enkelte afdelinger. Afdelingerne bestemmer selv budgetterne, men regeringen og kommunerne vil gerne hjælpe sektoren med at skabe de mest fordelagtige besparelser og investeringer.

Den almene boligsektor har selv i mange år haft et mål om at gøre den almene boligsektor mere effektiv. Den gav også udtryk for optimisme, da aftalen blev indgået. På den måde kan man også være med til at få en afdæmpet huslejeudvikling i den almenyttige boligsektor. Det synes vi er meget fornuftigt, og derfor støtter vi fra konservativ side lovforslaget.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så siger vi tak til hr. Naser Khader. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og dermed er det udlændinge-, integrations- og boligministerens tur.

Kl. 15:39

Udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak for den positive modtagelse af lovforslaget. Jeg kunne jo godt høre, at det ikke er alt, der er fuldstændig enighed om endnu, så der er også lidt til udvalgsbehandlingen, og det er sådan set udmærket.

Men lovforslaget er et led i regeringens ambition om at skabe flere billige almene boliger og også at gøre de eksisterende almene boliger billigere. Det helt overordnede formål med lovforslaget er at effektivisere den almene boligsektor, således at der kan skabes rum til huslejereduktioner. Det er i øvrigt noget, der er meget bred enighed om. Forslaget følger op på en aftale imellem regeringen, BL og KL om frem mod 2020 at realisere en effektiviseringsgevinst på 1,5 mia. kr. samlet set for hele den almene boligsektor.

Jeg vil her gerne kvittere både over for BL og KL for at indgå aftalen. Det er efter regeringens opfattelse væsentligt med et så konkret mål som overhovedet muligt. Det giver både retning og også det nødvendige fokus på arbejdet med effektiviseringen. Jeg vil også gerne kvittere for det engagement, som aftalen er udtryk for. Der er givet håndslag på, at alle parter gør, hvad der er muligt, for at understøtte arbejdet med effektiviseringen, og det er altså helt afgørende, hvis målet skal nås.

Regeringens rolle er jo så at skabe forbedrede rammer for arbejdet. Vi har videreført den effektiviseringsenhed, som er etableret i ministeriet, og lovforslaget her er også lige præcis et udtryk herfor. Det er understreget, at kommunerne i styringsdialogen skal have fokus på effektiviseringsudviklingen, men frem for alt er det jo beboerne rundtomkring i afdelingerne og boligorganisationens ledelse, som har en opgave med at føre de her ting ud i livet. Egenkontrol, økonomistyring, ledelsens fokus på drift og effektivisering samt beboernes interesse i netop at få lavere husleje er fuldstændig afgørende.

Som jeg ser det, er det en kerneopgave for boligorganisationerne. Enhver effektiviseringsgevinst vil alt andet lige omsætte sig i en lavere husleje, og en billigere husleje er jo en væsentlig del af den almene boligsektors dna.

1,5 mia. kr. lyder som rigtig mange penge, og det er også rigtig mange penge, men det er faktisk også et realistisk mål. Undersøgelser har vist, at der er et stort effektiviseringspotentiale i sektoren. Som det fremgår af forslaget, er arbejdet med effektivisering og dermed at få billigere boliger en vedvarende proces. Det er en bestræbelse fra boligorganisationernes, men også fra regeringens side. Vi har allerede afsat 640 mio. kr. til tilskud til kommunerne med henblik på etablering af almene familieboliger. Mindst halvdelen af de boliger, der får tilskud, skal være under 55 m² og dermed være billige. Hvis alle kommunale ansøgninger til puljen bliver realiseret, vil der de næste par år blive opført omkring 8.000 boliger, hvoraf mindst 4.000 må forventes at være billige boliger.

I kommuneaftalen for 2017 er det aftalt med Kommunernes Landsforening, at vi skal drøfte de barrierer, der er i forbindelse med billige boliger, og sammenhængen mellem finansieringsansvar og beslutningskompetence i forhold til byggeriet af almene boliger. Der er nedsat en arbejdsgruppe, som bl.a. ser på yderligere forslag til forenklinger og effektiviseringer og på, om støttesystemet kan give et større incitament til at bygge billigere boliger, og det er aftalt, at vi til foråret sætter os sammen med Kommunernes Landsforening og drøfter hele dette problemfelt.

Undervejs i debatten her er der kommet en række bemærkninger til forslaget, og jeg ser meget frem til, at vi i samarbejde i udvalget kan arbejde videre med det. For jeg tror sådan set ikke, der er et hak uenighed om, hvor det er, vi skal hen, og det er derhen, at vi skal have så mange billige boliger som overhovedet muligt.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 15:44

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg ser også frem til den udvalgsbehandling. Jeg vil høre ministeren, om ministeren har nogle overvejelser om, om vi kunne udvide de emner, hvor man kan jage de her besparelser, fordi et emne kunne jo være at give boligforeningerne bedre muligheder for at omlægge deres lån. Der er bl.a. nogle boligforeninger, som har nogle gamle indekslån, som er meget dyre, og hvor det ville være en billiggørelse, hvis det var sådan, at man åbnede op for, at de kunne omlægge de lån.

Så er der i besvarelsen på de høringssvar, der er, en afvisning BL's høringssvar, hvor BL gør opmærksom på, at med hensyn til hårde hvidevarer vil det være rimeligt, at der er et vist minimum – at man i en nyopført bolig har emhætte, komfur og køleskab. Det synes jeg sådan set giver mening, også fordi der, hvis man bygger 100 boliger og skal købe stort ind, sådan set er mulighed for, at man får det etableret billigere, end hvis beboerne skal ud at købe det i forbindelse med indflytning.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:45

Udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg):

Med hensyn til lånedelen ser jeg faktisk ikke for mig, at det lige præcis hører til her, men alt kan diskuteres, og det vil jeg selvfølgelig gøre i forhold til begge de forslag, som Enhedslisten nu rejser her.

Så lad os kigge på det, og så må vi prøve at se, om vi kan nærme os hinanden på en eller anden måde.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:45

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg synes ikke, at jeg hørte så meget svar på det med de hårde hvidevarer. Jeg synes egentlig, at når man opfører en ny bolig, er det jo sådan set rimeligt nok, at man sætter en emhætte op og sikrer, at den bolig har en vis effektiv udluftning, som lever op til en moderne standard. Så jeg vil godt høre, om det ikke er et rimeligt høringssvar, BL har afgivet, om, at der er et vist minimum af hårde hvidevarer i en nyopført bolig, så der ved indflytning sådan set både er et køleskab, et komfur og en emhætte, så man er klar til at lave mad på dag et i den nye bolig.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:46

Udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror sådan set altid, at man kan argumentere både for og imod, men lad os kigge på det.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til udlændinge-, integrations- og boligministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret. (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.).

Af udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 06.10.2016).

Kl. 15:47

Forhandling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Astrid Krag fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Astrid Krag (S):

Tak for det. Jeg kan jo starte med at tage al spænding ud af salen og sige, at Socialdemokratiet støtter lovforslaget her.

Det lægger op til at lovfæste gældende betingelser og praksis ved mindre ændringer af lov om dansk indfødsret, nemlig ved at der i forbindelse med børn eller adoptivbørn, der omfattes af forældremyndighedsindehaverens erhvervelse af indfødsret, indsættes et krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis der er fælles forældremyndighed, skal meddele sit samtykke. Der stilles i dag i praksis krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, skal meddele sit samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret. Det krav har baggrund i et grundlæggende princip i forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene.

Med lovforslaget indsættes kravet om samtykke direkte i indfødsretsloven, og der er således, som vi forstår det, ikke tilsigtet nogen ændring af retstilstanden. På den måde skaber det klarhed om, hvilke betingelser et barn skal opfylde for at erhverve dansk indfødsret som biperson. En klar lovgivning er som bekendt godt for retssikkerheden, og det kan Socialdemokratiet støtte. Så kan der være nogle enkelte opmærksomhedspunkter i forhold til de situationer, hvor den anden forælder måtte nægte et samtykke, og hvordan varetager vi bedst barnets tarv i de situationer? Det er også blevet rejst i et par af høringssvarene, og det vil vi gerne være med til at kigge nærmere på i det kommende udvalgsarbejde.

Så lovfæster man også en anden gældende praksis, så det præciseres, at et barn, der undtages fra forældres naturalisation i et lovforslag om indfødsrets meddelelse, ikke erhverver dansk indfødsret. Igen kan vi bare bakke op om, at der kommer klarhed i lovgivningen, og jo dermed også bakke op om lovændringen her, der præciserer, at et barn i visse situationer ikke automatisk erhverver indfødsret som biperson i forbindelse med forældres naturalisation.

Som sagt er klarhed i loven godt for retssikkerheden, og det kan vi også se i høringssvarene at der er en bred anerkendelse af. Det eneste, man måske kunne ønske, var endnu mere klarhed her. For man skal jo om i bemærkningerne til lovudkastet for at finde de situationer, det konkret drejer sig om. Det drejer sig, som jeg forstår det, f.eks. om børn, som ikke opfylder vandelskravet, eller om børn, som PET vurderer kunne være til fare for statens sikkerhed. Når vi nu er i gang med at skabe klarhed over og lovfæste gældende praksis, kunne det måske være en god idé at gøre det helt tydeligt enten i indfødsretsloven eller på anden vis, i hvilke situationer et barn kan undtages en forælders naturalisation.

Men med de bemærkninger kan Socialdemokratiet støtte lovforslaget.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går over til den næste ordfører, og det er hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Der er jo sådan set gjort rede for, hvad der er meningen med det her forslag, nemlig at lovfæste en praksis, som har galdt på området, bl.a. efter en beslutning, der blev truffet i Indfødsretsudvalget i 1997, og jeg har egentlig ikke så mange bemærkninger. For nu har den socialdemokratiske ordfører jo redegjort for og ganske glimrende gennemgået forslaget, og jeg har heller ikke nogen spørgsmål, med hensyn til hvordan lovforslaget skal forstås.

Jeg mener, det er ganske klart, at en biperson – det vil sige en person under 18 år, der igennem den ene eller den anden af sine forældre får statsborgerskab – ikke må have begået den form for kriminalitet, der udløser karenstid, eller den form for kriminalitet, der helt udelukker vedkommende fra statsborgerskabet, og det synes jeg er

fornuftigt og rimeligt. Vi vil ikke have, at mennesker, der har begået alvorlig kriminalitet, bliver danske statsborgere, og det gælder også i det her forhold.

Men jeg vil egentlig bare sige, at vi støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går over til hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Det her er en lynlovbehandling, og det lovforslag, vi har med at gøre, er jo også mest af teknisk karakter. Men ikke desto mindre er det vigtigt, fordi det rent retssikkerhedsmæssigt jo er en fordel, at man kan læse i loven, hvad der er gældende ret, og ikke skal ind i alle mulige aftaler og cirkulærer osv. Så det, vi gør her i dag, er ganske udmærket, nemlig at vi lovfæster den praksis, som vi i forvejen anvender, når et barn erhverver dansk statsborgerskab som det, der hedder en biperson til en af sine forældre.

Hvis en person får dansk statsborgerskab, tilkommer statsborgerskabet nemlig som oftest også den pågældendes barn. I disse sager er det i dag praksis, at hvis et barn er undergivet fælles forældremyndighed, skal der indhentes samtykke fra begge forældremyndighedsindehavere. Vi sikrer os altså allerede i dag, at der er enighed mellem forældrene, og det er denne praksis, som vi nu foreslår bliver skrevet direkte ned i loven.

I sager, hvor et barn erhverver dansk statsborgerskab som biperson, stilles der jo desuden krav om, at barnet ikke må have begået de former for kriminalitet, som udløser karenstid, eller hvad der er endnu værre, som helt udelukker en ansøger fra dansk indfødsret. Så hvis et barn ikke opfylder vandelskravet, får barnet altså heller ikke statsborgerskab, og for at tydeliggøre disse betingelser foreslår vi nu, at det direkte skrives i loven, at et barn, der undtages en forælders naturalisation i et lovforslag om indfødsrets meddelelse, ikke erhverver dansk statsborgerskab.

Så ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning glæder det mig, at vi nu får tydeliggjort kravene og får skabt klare retningslinjer på området. Og på den baggrund bakker vi naturligvis også fuldt op om lovforslaget.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Jan E. Jørgensen. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og den næste ordfører er fru Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Enhedslisten støtter, at praksis i sager om statsborgerskab i så høj grad som overhovedet muligt bliver reguleret ved lov. Det giver større retssikkerhed og mere gennemsigelighed, end hvis sagerne behandles efter skiftende aftaler indgået mellem partier i Folketinget eller efter interne retningslinjer i ministeriets Indfødsretskontor, og det foreliggende lovforslag er jo, som det også fremgår af bemærkningerne, en lovfæstning af en allerede eksisterende praksis, og det synes vi er en god ting. Indholdet har vi imidlertid til spørgsmål til.

For det første synes vi sådan set, det er en god idé at lytte til Børnerådet og til Institut for Menneskerettigheder, som i deres høringsvar påpeger, at det kan være et problem, at barnet ikke får indflydelse, hvis den ene af forældremyndighedsindehaverne nægter at give sit samtykke til, at barnet bliver dansk statsborger. Altså, hvis

barnet er så stort – Institut for Menneskerettigheder skriver 12 år eller ældre – at det faktisk har velovervejede holdninger til, om det ønsker at blive dansk statsborger, så synes vi, det er temmelig drastisk, at den ene forælder kan blokere. Institut for Menneskerettigheder peger jo så faktisk på en løsning på problemstillingen, som handler om, at der indføres en særlig søgemulighed for børn, så de i tilfælde af uenighed mellem forældrene selv kan søge om erhvervelse af indfødsret ved naturalisation sammen med den ene forældremyndighedsindehaver.

Det andet spørgsmål, som vi vil rejse i forbindelse med udvalgsbehandlingen, handler om børn, som er sigtet for lovovertrædelser. Institut for Menneskerettigheder og Børnerådet peger på, at et barn forhindres i at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse som biperson med en eller begge forældre, hvis barnet er sigtet for en lovovertrædelse, og sådan er det jo altså også i forbindelse med andre sager, så det er ikke så mærkeligt. Men hvis sigtelsen bliver frafaldet eller barnet frifindes, vil barnet jo, som reglerne ser ud i dag, vel ikke – og jeg kigger spørgende ned på embedsmændene bagest i salen – have mulighed for så at blive optaget i en anden omgang? Her peger Institut for Menneskerettigheder også på en løsning, nemlig at barnet får en mulighed for at søge selvstændigt, også selv om barnet er under 18 år, altså hvis sigtelsen som sagt bortfalder eller barnet frifindes.

I Enhedslisten kan vi helt tilslutte os de her indsigelser fra både Institut for Menneskerettigheder og fra Børnerådet, og vi vil derfor tage de to forhold op i forbindelse med udvalgsbehandlingen af det her lovforslag.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Christina Egelund fra Liberal Alliance.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Tak. Det er en god idé at bringe samhørighed mellem indfødsretsloven og forældreansvarsloven, for så vidt angår, at forældre med fælles forældremyndighed over et barn, også når det kommer til erhvervelse af dansk indfødsret, skal være enige i så væsentlig en beslutning om et barns forhold. Med det her lovforslag bringes praksis i overensstemmelse med loven, og indfødsretsloven bringes i overensstemmelse med forældreansvarsloven. Det klargør juraen, og det er fornuftigt.

Det samme gør sig gældende for den anden del af lovforslaget. Den praksis om, at bipersoner ikke må have begået nogen former for kriminalitet, som udløser karenstid, eller som helt udelukker en ansøger om dansk indfødsret fra at blive optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse, føres ind i loven. Praksis bunder i en tilkendegivelse fra Folketingets Indfødsretsudvalg afgivet i 1997 og bringes nu ind i indfødsretsloven. Det skaber juridisk klarhed, og det er godt.

Liberal Alliance agter at støtte lovforslaget.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Pernille Schnoor fra Alternativet.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Pernille Schnoor (ALT):

Hensigten med lovforslaget, L 12, som vi behandler her, er at ændre indfødsretsloven med det primære formål at lovfæste, i hvilke tilfælde et barn får dansk indfødsret som biperson til en af sine forældre.

Overordnet set ser Alternativet positivt på, at der skabes klarhed om reglerne på området.

I relation til det første punkt, der vedrører samtykke, er Alternativet helt på linje med Børnerådet, Institut for Menneskerettigheder og UNHCR, der er bekymrede for, at en forælder imod barnets vilje kan forhindre barnet i at blive dansk statsborger, f.eks. i tilfælde af uenighed mellem de to forældre. Vi mener derfor, at indfødsretsloven bør indeholde krav om forældreinddragelse, men ikke i form af et ubetinget samtykkekrav, der kan lede til afgørelser, der ikke er til barnets bedste. Vi mener, at barnets egne ønsker skal indgå i vurderingen.

I relation til det andet punkt, der vedrører vandelskrav for børn som bipersoner, er Alternativet meget forbeholdne, da vi mener, at det er et stort indgreb at forhindre et barn i at opnå dansk statsborgerskab sammen med dets forældre. Vi mener, at vandelskravet til børn som minimum skal lempes i forhold til det, der ellers gælder for tildeling af indfødsret for voksne. Så vi mener, at der skal stilles mindre strenge krav til børn end til voksne.

Som lovforslaget foreligger på nuværende tidspunkt, kan Alternativet derfor ikke stemme for, men vi ser frem til behandlingen af lovforslaget og til, at der bliver lyttet til flere af interessenterne ønsker, og at de bliver inddraget i lovforslagsprocessen.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Pernille Schnoor. Det affødte heller ikke nogen korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Lotte Rod fra Radikale Venstre.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak. Det er godt med præcise regler, og i Radikale Venstre så vi i det hele taget gerne, at vores regler var på en sådan måde, at det er tydeligt, hvornår man får statsborgerskab og dispensation for at få statsborgerskab, så vi kommer af med den vilkårlighed og mangel på retssikkerhed, der jo desværre er i dag. Så ideen med det er god nok.

Der er to ting, som jeg har bidt mærke i i høringssvarene, og som Enhedslisten også var inde på. For det første er der situationen, hvis en forælder ikke vil give samtykke – hvad er situationen for barnet så? Jeg mener, at det rigtige ville være, at vi sætter barnet før forældrene.

For det andet er der det problematiske, der kan være i, at børn kommer i klemme, hvis de er blevet sigtet for noget og man senere frafalder sigtelsen. De to ting vil vi gerne tage op under udvalgsbehandlingen. Jeg vil egentlig også synes, det er interessant måske allerede i dag at spørge ministeren om, hvad hun tænker om den her situation, hvor den ene forælder siger nej til at give samtykke. Hvordan kan vi gå ind og sætte barnet før forældrene?

Kl. 16:01

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Idet der ikke er nogen, der har bedt om ordet, siger vi tak til ordføreren og går videre til næste ordfører i ordførerrækken. Det er fru Kirsten Normann Andersen fra SF.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak. Jeg skal prøve at gøre det kort. SF er for så vidt positivt stemt over for, at det med lovforslaget nu bliver knæsat som princip og indføres i lovgivningen, at der kræves samtykke fra forældremyndighedsindehavere til et barns erhvervelse af indfødsret som biperson. Men ingen regel uden undtagelse. Det bør som påpeget af bl.a. Børnerådet være muligt for myndighederne at tilsidesætte en eventuel modstand mod dansk indfødsret fra en af forældremyndighedsinde-

haverne, hvis det strider mod barnets tarv ikke at give det indfødsret. I den forbindelse er det også vigtigt, at man inddrager de større børn i sagsbehandlingen, i hvert fald når barnet er fyldt 12 år, for at høre, hvad de synes, så de kan få indflydelse på deres egen sag. Det er i øvrigt også almindelig praksis i behandlingen af samværsager i medfør af forældreansvarsloven i dansk retspleje.

Herudover indsættes der med lovforslaget en bestemmelse, der præciserer, at børn, der undtages fra en forælders naturalisation som følge af eksempelvis en sigtelse for en kriminel handling, ikke erhverver dansk indfødsret. Jeg mener, man skal være meget forsigtig med at have nøjagtig de samme vandelskrav for børn og unge, som man i dag har for voksne. Der er jo en grund til, at vi har en kriminel lavalder i Danmark. For det første vil det som påpeget af Børnerådet kunne betyde, at barnet som 18-årig vil kunne udvises af landet. For det andet er en sigtelse ikke det samme, som at man er dømt. En borger er efter dansk retspleje uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Derfor mener jeg også, at vandelskravet for børn og unge som udgangspunkt skal hænges op på dels et alderskriterium, dels kriminalitetens alvor. Jeg ser frem til det videre arbejde med disse spørgsmål under udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet, så vi går videre i talerrækken. Den næste er hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak. Det centrale i L 12 er at lovfæste en praksis, der har været gældende hidtil for børn under 18 år, når deres forældre opnår statsborgerskab. Vi synes, det er fornuftigt, og det støtter vi.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet, så vi siger tak til ordføreren, og vi går videre til udlændinge-, integrations- og boligministeren. Værsgo til ministeren.

Kl. 16:04

Udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil først og fremmest sige tak for en god debat om det her lovforslag, som godt nok er et lille, men et vigtigt forslag. Formålet med lovforslaget er at lovfæste betingelser for, hvornår et barn automatisk erhverver dansk indfødsret sammen med en af sine forældre. Det er de tilfælde, hvor vi jo i daglig praksis kalder barnet for en biperson. Ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt er det hensigtsmæssigt, at de betingelser, et barn skal opfylde for at erhverve dansk indfødsret som biperson til en forælder, fremgår af indfødsretsloven.

Det foreslås således med lovforslaget, at kravet om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver til et barns erhvervelse af dansk indfødsret som biperson indsættes i indfødsretsloven. Dette krav stilles i dag efter praksis på baggrund af det grundlæggende princip efter forældreansvarslovens § 3, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene. Det foreslås endvidere at indsætte en bestemmelse, hvori det lovfæstes, at børn, der ved lov undtages fra forældres naturalisation, ikke erhverver dansk indfødsret. I praksis sker dette bl.a., når et barn ikke opfylder det gældende vandelskrav for ansøgere om dansk indfødsret. Vandelskravet for bipersoner i naturalisationssager praktiseres på baggrund af en tilkendegivelse fra Folketingets Indfødsretsudvalg afgivet i 1997, og det er det samme som det krav, som stilles til hovedpersoner. Alt i alt er der som sagt tale om et mindre lovforslag, der skaber større klarhed over, hvilke betingelser et barn skal opfyl-

de for automatisk at erhverve dansk indfødsret som biperson til en forælder.

Med disse ord vil jeg gerne takke de ordførere, der har deltaget i debatten om det, og jeg ser meget frem til den behandling, vi skal have i udvalget efterfølgende.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning. Det er fru Lotte Rod fra Radikale Venstre.

Kl. 16:07

Lotte Rod (RV):

Hvad tænker ministeren om den situation, hvor en forælder ikke vil give samtykke?

Kl. 16:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ministeren.

Kl. 16:07

Udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg):

Jeg tænker, at det er så væsentlig en beslutning, om man skal have et statsborgerskab, at det er vigtigt, at begge forældre siger ja til det.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Lotte Rod har ikke yderligere spørgsmål. Så siger vi tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod det, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:07

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 13. oktober 2016, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:08).